

B16

E80-117

2e ex.

PUF

BMS001002611
E80-117
Griize Literatuur

DE ARTOTHEEK DOORGELICHT

Een socio-cultureel portret van de
bezoeker aan de artotheek in Osdorp

STICHTING VOOR ECONOMISCH ONDERZOEK
der universiteit van amsterdam

B16

PUF

E80-117

STICHTING VOOR ECONOMISCH ONDERZOEK
der universiteit van amsterdam

B16 II
262
B11
231.1

DE ARTOTHEEK DOORGELICHT

*(Een socio-cultureel portret van de
bezoeker aan de artotheek in Osdorp)*

Boekmanstichting-Bibliotheek
Herengracht 415 - 1017 BP Amsterdam
Tel.: 243736/243737/243738/243739

Dit rapport werd opgesteld door:

Drs. F. van Puffelen

Drs. F. Verschuren

september 1980

STICHTING VOOR ECONOMISCH ONDERZOEK DER UNIVERSITEIT VAN AMSTERDAM

Directeur: Prof. Dr. W. Driehuis

*"Het doel der Stichting is het verrichten
van economische onderzoekingen, zowel op
het terrein der sociale economie, als op
dat der bedrijfseconomie, ten dienste van
wetenschap en onderwijs, mede ten nutte
van overheid en bedrijfsleven"*

(art. 2 der stichtingsacte d.d. 14.2.1949)

Inhoudsopgave

	pagina
1. AANLEIDING EN OPZET VAN HET ONDERZOEK	1
1.1 Verantwoording	1
1.2 Onderzoeksopzet en statistische verantwoording	2
1.2.1 Opzet	
1.2.2 Statistische verantwoording bezoekers- steekproef	3
1.2.3 Verantwoording steekproef uit Osdorpenaren	5
2. SAMENVATTING ONDERZOEKRESULTATEN	6
3. ONTWIKKELINGEN IN LEDENBESTAND EN BEZOEK	9
3.1 Inleiding	9
3.2 Totaalbezoek	
3.2.1 Bezoek door niet-leden naar herkomst	10
3.3 Nieuw publiek	11
3.4 Toevallig versus gepland bezoek	12
3.5 Invloed van cultureel centrum 'De Meervaart'	13
3.6 Herkomst bezoekers	13
3.7 Totaal aantal leden	14
3.8 Leden naar stadsdeel	14
3.9 Groei van het aantal leden	15
3.9.1 Groei aantal leden naar stadswijk	16
3.10 Raming aantal leden in de toekomst	17
3.11 Opzeggingen	18
3.12 Het lenen door leden	19
3.13 Appreciatie van aantal en soort aangeboden kunstwerken	19
3.14 Aantal lidmaatschappen per gezin of huishouden	20
4. SOCIO-CULTURELE KENMERKEN VAN DE BEZOEKERS	21
4.1 Inleiding	21
4.2 Bezoekers naar opleidingsgraad	21
4.2.1 Leden en niet-leden naar opleidingspeil	22
4.2.2 Bezoekers naar stadsdeel en opleiding	23

Inhoudsopgave (vervolg)

	pagina
4.2.3 Leden en niet-leden uit Osdorp naar opleidingspeil	24
4.2.4 Bezoekers naar verwant cultureel gedrag	24
4.2.5 Artotheekbezoekers en museumbezoek	25
4.2.6 Artotheekbezoekers en schouwburg- en concertbezoek	26
4.2.7 Bezoekers naar stadsdeel en museumbezoek	26
4.2.8 Bezoekers uit beide enquêteperioden, naar museumbezoek	27
4.2.9 Leden / niet-leden naar bezoek aan musea en aan schouwburgen/concerten	28
4.2.10 Sociale kunstspreiding	29
4.3 Bezoekers naar leeftijd	30
4.4 Bezoekers naar het zelf actief zijn op het gebied van beeldende kunst	30
4.5 Bezoekers naar lidmaatschap SBK	31
4.6 Artotheekbezoekers naar beroep	31
4.7 Ervaring met kopen beeldende kunst	32
5. FUNCTIONEREN ARTOTHEEK	33
5.1 Inleiding	33
5.2 De lokatie in de Meervaart	33
5.3 Hoe heeft men voor het eerst van 'artotheek' vernomen?	34
5.4 Beoordeling aanbod kunstwerken	35
5.5 Beoordeling overige leenvoorwaarden	36
5.6 Verlenging lidmaatschap en lid worden	36
6. BEKENDHEID MET EN APPRECIATIE VAN ARTOTHEEK IN OSDORP	37
6.1 Inleiding	37
6.2 Uitkomsten	37
6.2.1 Bekendheid en bezoek Meervaart	37
6.2.2 Bezoekfrequentie naar opleiding	38

Inhoudsopgave (vervolg)

	pagina
6.2.3 Bekendheid met artotheek	38
6.2.4 De bekendheid naar opleiding	39
6.2.5 Bekendheid met en bezoek aan Osdorpse artotheek	40
6.2.6 Lidmaatschap artotheek	41
6.2.7 Aantrekkelijkheid van het kunnen lenen	41
6.2.8 Aantrekkelijkheid lenen naar bezoek artotheek	42
6.2.9 Hoe heeft men van de artotheek vernomen?	42
6.2.10 Cultureel gedrag en bekendheid	42

Bijlagen

- I Opdrachtbrief Gemeente Amsterdam
- II Vragenlijst bezoekersenquête
- III Vragenlijst telefonische enquête onder Osdorpenaren

HOOFDSTUK 1 AANLEIDING EN OPZET VAN HET ONDERZOEK

1.1 Verantwoording

In augustus 1978 aanvaardde onze Stichting voor Economisch Onderzoek (SEO) van de toenmalige wethouder Treumann een opdracht tot onderzoek naar het functioneren van de als experiment opgezette artotheek in het Centrum de Meervaart in Osdorp. Met functioneren werd onder andere bedoeld op de hoeveelheid, aard en herkomst van de bezoekers (leden zowel als niet-leden) die de artotheek aantrekt, de functie van het Cultureel Centrum de Meervaart als lokatie, de appreciatie van de bezoekers van de aangeboden collecties, het effect van promotionele activiteiten op bezoek en bekendheid van de artotheek, het effect van de bestaansduur van de artotheek op het gebruik daarvan etc. (zie opdrachtbrief no. 1001/30, die als bijlage is toegevoegd). Als onderzoeksmethode werd voor wat de bezoekers betrof, gekozen voor mondelinge enquëtering ter plekke; voor de meting van de bekendheid met het bestaan van de artotheek werd een steekproef uit de Osdorpse bevolking telefonisch geënuquëteerd. Daarnaast is de artotheek-administratie gebruikt voor de exacte aantallen en herkomst van de leden.

Het verslag van beide enquêtes en de analyse van het artotheek-materiaal treft u op de volgende pagina's aan. Zij zijn gebaseerd op 234 gerealiseerde enquêtes, gehouden tijdens een steekproef uit de openingstijden onder de op die steekproefmomenten aanwezige bezoekers (leden en niet-leden). De gegevens over bekendheid met de artotheek zijn gebaseerd op 100 gerealiseerde telefonische enquêtes. De 234 enquêtes in de artotheek zijn herwogen op basis van het door de enquëteurs geregistreerde totaalbezoek op de openingstijden waarop zij aanwezig waren, zodat een representatief beeld kan worden gegeven van 'de' bezoeker aan de artotheek in de bestreken enquëte-periode (januari 1979 tot medio juni 1980). Door de gekozen techniek van het enquëteren van bezoekers komen frequente bezoekers wat meer in de steekproef voor dan personen die slechts éénmaal in de artotheek kwamen. Dit kan op sommige kenmerken een kleine vertekening geven,

bijvoorbeeld bij de herkomst van leden qua stadswijk. Hiervoor is dan de administratie van de artotheek gebruikt.

Het lijkt ons nuttig te stellen wat de hier gerapporteerde enquête-resultaten betekenen en wat zij niet betekenen. De cijfers geven het profiel, gedrag en meningen van de bezoekers van de artotheek in de Meervaart in de betrokken enquête-periode (januari 1979 - medio juni 1980) *gegeven* het aanbod van kunstwerken en de faciliteiten aan ruimte, mankracht, openingstijden en promotionele middelen die in die periode beschikbaar waren. Zij geven geen indicatie van wat de artotheek onder andere omstandigheden had kunnen bereiken. Door het meten in de tijd is het mogelijk een (voorzichtige) prognose te geven van aantal en profiel van de leden in de toekomst.

1.2 *Onderzoeksopzet en statistische verantwoording*

1.2.1 *Opzet*

Gezien de wens van de opdrachtgever om op basis van kwantitatieve gegevens zowel een profiel van de bezoeker als van de niet-bezoeker van de artotheek te schetsen, werd besloten naast een uitgebreide mondelinge enquête (bijlage I) onder de bezoekers van de artotheek een beknopte telefonische enquête (bijlage II) onder de inwoners van Osdorp te houden. Na literatuurstudie en enkele gesprekken met de opdrachtgever werd een vragenlijst voor de bezoekers van de artotheek opgesteld. Daar ander kwantitatief vergelijkingsmateriaal naast het rapport van Welters¹⁾ niet voor handen bleek te zijn, zijn een aantal van de in totaal 33 vragen waaruit deze vragenlijst is opgebouwd, geformuleerd conform de vraagstelling die Welters in zijn enquête hanteerde, zodat de mogelijkheid bestond dit rapport op bepaalde punten te vergelijken met de analyse die Welters in zijn rapport geeft (zij het dat Welters c.s. leden van diverse uitleencentra *schriftelijk* enquêteerde en geen bezoekers-niet-leden kon enquêteren).

Nadat de enquête was opgesteld volgde een aantal proefenquêtees in de artotheek waaruit enkele inconsistenties en tekortkomingen in de vragenlijst aan het licht kwamen. Dit alles geschiedde in de laatste week van december 1978 en de eerste week van januari 1979.

1) L.A. Welters en C.Eykman, 'Huren van Kunst', Ministerie van CRM, 1978.

Na aanpassing resulteerde een definitieve versie, waarmee in de laatste week van januari 1979 met een wekelijkse enquêtering werd gestart.

Tegemoetkomend aan de wens van de opdrachtgever om de eindrapportage in september 1980 af te ronden, is de mondelinge enquête onder de bezoekers half juni 1980 beëindigd, zodat de totale enquête-periode zich uitstreckte van eind januari 1979 tot medio juni 1980.

De realisatie van de telefonische enquête onder de inwoners van Osdorp vond plaats in de laatste twee weken van juni 1980. Tevens werden in diezelfde periode gegevens uit de artotheekadministratie verzameld (onder andere aantal geregistreerde leden en het aantal 'slapende' leden) zodat in de maand juli 1980 met de verwerking van de gegevens kon worden begonnen.

1.2.2 Statistische verantwoording bezoekerssteekproef

Enquêteren als methode tot verkrijgen van kwantitatieve gegevens is slechts zinvol indien naar representativiteit wordt gestreefd. Statistische overwegingen (het streven naar representativiteit) en in iets mindere mate budgettaire overwegingen (het enquêteren bestrijkt maar liefst een periode van anderhalf jaar) hebben ertoe geleid, dat in dit onderzoek rekening diende te worden gehouden met zowel *de dag* als *het aantal uren per dag* waarop enquêtering zou plaatsvinden.

De dag, omdat niet mocht worden aangenomen dat het publiek qua profiel van dag tot dag gelijk is. Personen bijvoorbeeld met een full time baan die de artotheek willen bezoeken, moeten naar de zaterdag of de dinsdagavond, de enige avond waarop de artotheek geopend is, uitwijken.

Het aantal uren per dag, daar permanente wekelijkse enquêtering over een periode van anderhalf jaar budgettair onmogelijk was.

Het een en ander resulteerde in een wijze van enquêteren waarbij de totale openingstijd van de artotheek gedurende een week, zijnde 26 uur, werd opgedeeld in perioden van twee uur. Op deze manier werden dertien periodes van twee uur verkregen. Besloten werd elke week tijdens een steeds wisselende periode te enquêteren; na 52 weken zou elke periode dan vier keer aan de beurt zijn geweest.

Na een achttal weken bleek een kleine correctie op deze opzet noodzakelijk. Het aantal perioden werd van dertien tot zes teruggebracht, daar reeds na enkele weken bleek dat bepaalde perioden zeer weinig bezoekers trokken, met name de tijden van twaalf tot twee uur en van vier tot zes uur, waardoor heel weinig enquêtes konden worden gerealiseerd (orde van grootte één à twee enquêtes). Elk van de resterende perioden werd tijdens het onderzoek twaalf keer 'gedekt'¹⁾.

Tabel 1 Enquêteschema bezoekersenquête

openingsdagen artotheek	periode van enquêteren	rangnummer periode van enquêteren	aantal maal geweest in artotheek (periode jan. '79 - juni '80)	aantal afgenomen enquêtes	aantal bezoekers	aantal personen dat niet geënquêteerd wilde worden	verhoudingscijfer kolom (6)/kolom (5)	aantal werkelijke enquêtes opgeblazen via (8) tot totale bezoekers kolom (6)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
di: 12.00-18.00	14.00-16.00	1	12*	34	102	-	3	102
19.00-21.00	19.00-21.00	2	12	34	131	1	4	136
wo: 12.00-18.00	14.00-16.00	3	12	27	84	1	3	81
vr: 12.00-18.00	14.00-16.00	4	12**	33	96	3	3	99
za: 10.00-16.00	12.00-14.00	5	12	46	293	1	6	276
	14.00-16.00	6	12	60	331	5	5	300
totaal				234	1.037	11***		994

*: inclusief 1 maal periode 12.00-14.00 en 1 maal periode 16.00-18.00 uur na herziening enquêteschema toegewezen aan periode 14.00-16.00 uur

** : inclusief 1 maal periode 16.00-18.00 na herziening enquêteschema toegewezen aan periode 14.00-16.00 uur

***: weigering tot medewerking grotendeels voortkomend uit een gebrek aan tijd

1) De enquêtefase telde 72 weken: elke week werd de artotheek 1 x bezocht. elke periode kwam dus $72 : 6 = 12$ x aan de beurt.

Enquêteuren op basis van dit herziene zes perioden-enquêteschema resulteerde in een 234-tal enquêtes. De verdeling van dit aantal enquêtes over de verschillende dagen van de week worden in tabel 1, kolom 5 weergegeven, terwijl in kolom 6 het bezoekersaantal staat dat tijdens de enquête-zittingen geturfd is. Het was namelijk niet mogelijk alle bezoekers tijdens een enquêteperiode te enquêteren; gemiddeld zijn tijdens alle perioden waarop een enquêteur aanwezig was twee op de negen bezoekers geënquêteerd.

Het schetsen van een profiel van 'de' artotheekbezoeker, waarvan er tijdens onze enquête-zittingen 1037 werden geteld, geschiedde nadat het aantal afgenomen enquêtes via wegingsfactoren (verhouding enquêtes en bezoekers) werd opgeblazen. Na opblazing verkregen we een kunstmatig aantal enquêtes, groot 994, een aantal waarmee in de volgende paragrafen gewerkt zal worden.

1.2.3 Verantwoording steekproef uit Osdorpenaren

Ter verkrijging van een beeld van het profiel van de niet-bezoeker van de artotheek, werd zoals al eerder werd opgemerkt, eind juni 1980 een aantal telefonische enquêtes afgenomen. De telefonische benadering is gerechtvaardigd omdat de telefoondichtheid in Osdorp ca. 90% is en de vragen een eenvoudig karakter hadden. Uitgaande van het feit dat het telefoonboek van de stad Amsterdam + 1.000 bladzijden telt, werd a-select om de 10 bladzijden een Osdorps telefoonnummer (herkenbaar aan de eerste twee cijfers) geprikt waarna eventueel een gesprek met de desbetreffende bewoner plaatsvond. Bij weigering c.q. niet thuis zijn werd het eerstvolgende Osdorpse telefoonnummer gebeld. Een en ander resulteerde in 100 effectieve enquêtes. Deze steekproef is relatief klein en de uitkomsten dienen daarom met enige voorzichtigheid te worden gehanteerd.

HOOFDSTUK 2 SAMENVATTING ONDERZOEKSRÉSULTATEN

1. Het onderzoek is gebaseerd op drie hoofdbronnen:
 - a) een over anderhalf jaar gespreide mondelinge enquête in de artotheek met artotheekbezoekers (zowel leden als niet-leden)
 - b) een telefonische enquête onder de bevolking van Osdorp
 - c) de administratie van de artotheek
2. Qua aantal leden evenaart het ledenbestand van de artotheek dat van de Amsterdamse abonnees van de SBK (ruim 2.200 per juni 1979). Hierbij moet echter wel aan het prijsverschil worden gedacht; het SBK-tarief ligt tussen de f 180,- en f 240,- per jaar (waarvan 70% spaartegoed), het lidmaatschap van de artotheek kost slechts f 15,- per jaar.
3. De wijkgebondenheid van de artotheek is wel aanwezig, maar toch gering. Slechts 15% van de artotheekleden woont in Osdorp; 28% van het bezoek komt uit deze wijk. De helft van de leden (per juni 1980) woont in de niet-westelijke stadsdelen.
4. Het ledenbestand groeit nog, al neemt de groei wel enigszins af. Als de tendens van 1979 aanhoudt zullen er, onder de bestaande leenvoorwaarden, eind 1980 vermoedelijk 2.800 artotheekleden zijn en per eind 1981 3.600.
5. De groei van het aantal leden komt in de eerste helft van 1980 voor tweederde uit de niet-westelijke stadsdelen. Dit betekent dat het toch al geringe wijkkarakter van de artotheek nog meer zal afnemen.
6. In Osdorp bedraagt het ledental 2,3% van het aantal huishoudens; het aantal leden stijgt daar nauwelijks meer. Voor heel Amsterdam is het ledental per juni 1980 0,6% van het aantal huishoudens. Vermoedelijk zou, *onder de huidige prijs- en leencondities*, bij meerdere artotheken een ledenbestand van 2 à 2½% van het aantal huishoudens mogelijk zijn. Dit komt neer op 7.500 à 9.000 Amsterdamse leden.

7. Het bezoek aan de artotheek door niet-leden is dalend. In de tweede helft van de enquêteperiode werd nog slechts 20% van het bezoek gebracht door niet-leden. De artotheek krijgt dus steeds meer het karakter van een uitleencentrale.
8. Niet alle leden lenen. Per juni 1980 heeft 10% van de leden nog nooit geleend, terwijl 4% op dat moment geen werken in huis had (maar vroeger wel heeft geleend).
9. Op een relatief kleine groep na komen de leden uit de bevolkingsgroep met een hoge opleiding en een hoge 'kunstparticipatie'. 61% van de leden heeft een opleiding op HAVO/VWO-niveau of hoger, terwijl 48% gerekend kan worden tot de groep die sterk geïnteresseerd is in beeldende kunst. Deze tendens wordt in de loop der tijd sterker. De groep met een lage opleiding en weinig 'kunstparticipatie' is slechts 13% groot.
10. De artotheek oefent ook grote aantrekkingskracht uit op kunstbroeders en -zusters. Ruim éénderde van de bezoekers houdt zich, beroepsmatig of amateuristisch, bezig met beeldende kunst.
11. Een groot deel van de leden heeft zijn interesse voor beeldende kunst al eerder geuit in het aankopen van originele kunstwerken. 40% heeft vroeger een origineel kunstwerk gekocht. 71% van de leden zou een geleend kunstwerk in principe willen kopen.
12. Het min of meer elitaire karakter van de artotheekbezoeker is in Osdorp wat minder sterk dan bij bezoekers uit de rest van de stad; het aandeel van de groep met lage opleiding en weinig museumbezoek is voor heel Amsterdam 12 % en voor Osdorp ca. 20%. Toch is de Meervaart als lokatie bijna ideaal te noemen; alle Osdorpenaren kennen het en tweederde deel komt er min of meer regelmatig. De nabijheid werkt dus wel enigszins drempelverlagend. Maar in het algemeen kan gesteld worden, dat niet de toegankelijkheid van het aanbod selektief werkt, maar het aanbod zelf.

13. Het aanbod van kunstwerken door de artotheek wordt door de bezoekers slechts matig gewaardeerd. De helft is ontevreden met de kwaliteit van het aangeboden en met het aantal soorten beeldende kunst waaruit men kan kiezen. Toch is dit voor de leden geen reden om het abonnement op te zeggen; 10% van de leden weet niet of men het lidmaatschap zal verlengen. (De feitelijke opzeggingen bedragen ook ongeveer 10% van het ledenbestand).
14. De overige leenvoorwaarden (openingstijden, aantal kunstwerken dat men mag lenen) worden gunstig beoordeeld. Meer dan de helft van het artotheekbezoek vindt plaats op zaterdag.
15. Van een zichtbare concurrentie met de SBK is geen sprake. Slechts 4% van de bezoekers is lid van de SBK en 4% is ooit lid geweest en wegens de te kleine keuze of te hoge prijs afgevallen. Overigens is het aantal abonnees van de SBK in de periode dat de artotheek bestaat niet afgenomen. Dit aantal is zelfs nog gegroeid. Of dit bij meerdere artotheken met hun lage prijzen ook zo zal blijven is echter de vraag.
16. De bekendheid met de artotheek in Osdorp is zeer goed te noemen. 59% van de telefonisch geënquêteerde Osdorpenaren weet wat de artotheek doet en waar deze is gevestigd en 27% is er ooit op bezoek geweest. Het merendeel van de Osdorpenaren dat weet wat een artotheek doet, is overigens niet geïnteresseerd in de leenfaciliteiten.
17. De voornaamste bronnen van bekendheid met de artotheek zijn de massamedia en het horen via familie, vrienden en kennissen. Ook een bezoek aan de Meervaart (waar men voor andere doeleinden toch al moest zijn) heeft de bekendheid en het bezoek sterk gestimuleerd. De uitgezette folders worden maar sporadisch als bron van bekendheid genoemd.

HOOFDSTUK 3 ONTWIKKELINGEN IN LEDENBESTAND EN BEZOEK

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk gaan wij in op het ledenbestand van de artotheek: aantallen, herkomst naar stadswijk, ramingen aantal leden in de toekomst, de opzeggingen, het leengedrag en de appreciatie van het aanbod aan kunstwerken in de artotheek. Als bronnen hanteren wij hier de artotheek-administratie en de eigen artotheekenquête.

Eerst echter behandelen wij een aantal kenmerken van het totale bezoekersbestand.

3.2 Totaalbezoek

De term bezoekers in dit rapport wordt gebruikt voor personen die de artotheek bezochten; zij kunnen dus lid of geen lid zijn en eens of vaker zijn gekomen. Een probleem door de situering van de artotheek in de Meervaart is wiè nu als bezoeker moet worden aangemerkt; entreekaartjes worden niet gehanteerd, zodat een objectieve telling niet mogelijk is. Op de zelfde verdieping als de artotheek zijn ook nog andere ruimten: moet iemand die op weg naar de ruimten is en, en passant een paar kunstwerken bekijkt nu als bezoeker worden aangemerkt? In onze enquête is dit *niet* gedaan; alleen die personen zijn als bezoekers geturfd die kennelijk voor de artotheek kwamen. Daarnaast heeft ook het artotheekpersoneel bezoekers geturfd; welk criterium daarbij is aangelegd, is onbekend. Feit is dat de resultaten van beide 'turfstaten' niet gelijk zijn. Van de opening van de artotheek in het najaar van 1978 tot 1 januari 1980 telde het artotheekpersoneel 13.300 bezoekers (230 gemiddeld per week). In de perioden dat onze enquêteurs in de artotheek aanwezig waren - van eind januari 1979 tot medio juni 1980 - zijn 1.037 bezoekers geturfd. Aangezien elk dagdeel (periode van 2 uur) om de 6 weken aan de beurt kwam, dient dit getal met 6 te worden vermenigvuldigd. Tijdens de geënquêteerde dagdelen zijn dus ruim 6.000 bezoekers in de artotheek geweest. Deze dagdelen waren de drukste qua bezoek (zie pagina 4). Schatten wij voor de overige - in het onderzoek niet meer gedekte dagdelen - een bezoek van 3.000 in, dan zou men het totaalbezoek in de periode eind januari 1979 tot en met medio juni 1980

op 9.000 kunnen schatten. Dit is en blijft een ruwe schatting. Per week zou dit uitkomen op gemiddeld 130 bezoekers, tegen een gemiddelde uit de artotheekadministratie van 230. Deze bestrijkt echter tevens de openingsperiode van de artotheek, toen er vermoedelijk een grote toeloop was, terwijl de SEO-enquête tevens het eerste halfjaar 1980 omvat. Volgens één uniforme, plausibele maatstaf is het totaalbezoek dus niet vast te stellen. Wel is het echter op basis van de SEO-steekproef mogelijk na te gaan hoe de bezoekers zijn verdeeld over leden en niet-leden. Aangezien het ledenbestand sinds november 1978 geleidelijk is opgebouwd, zou men kunnen veronderstellen dat in het begin vooral niet-leden de artotheek bezochten en later naar verhouding vooral leden. Tenzij door het geleidelijk meer bekend worden van de artotheek steeds weer nieuwe bezoekers-niet-leden zijn aangetrokken. Wat zeggen de cijfers?

Tabel 1 Bezoekers verdeeld naar het al dan niet lid zijn
(uit SEO-steekproef)

	alle bezoekers	waarvan leden	niet-leden	% leden
(8 mnd) jan. '79 t/m aug. '79	425	226	199	53%
(9 mnd) sept. '79 t/m mei '80	569	455	114	80%
totaal	994	681		68%

Uit deze tabel vallen twee zaken af te leiden. In de eerste plaats dat het totale aantal bezoekers in de tweede enquêteperiode iets hoger was dan in de eerste. In de tweede plaats dat het percentage niet-leden onder de bezoekers aanmerkelijk lager is. De artotheek heeft dus de neiging te gaan fungeren als een centrum voor leden.

3.2.1 Bezoek door niet-leden naar herkomst

In de tweede enquêteperiode (september 1979 tot medio juni 1980) zagen we een sterke afname van het bezoek door niet-leden. Dit geldt echter veel minder het bezoek uit Osdorp. Daar blijft het aandeel van niet-leden onder de bezoekers ook in de tweede enquêteperiode hoog, terwijl het absolute aantal bezoekende niet-leden slechts weinig achteruit gaat.

Tabel 2 Vergelijking bezoek uit Osdorp naar het al dan niet lid zijn

bezoek door	periode 1 ¹⁾		periode 2 ¹⁾	
	Osdorp	overig Amsterdam	Osdorp	overig Amsterdam
leden	53%	58%	56%	89%
niet-leden	47%	42%	44%	11%
	100%	100%	100%	100%
totalen	N=189	N=236	N=158	N=411

Kennelijk oefent de nabijheid van de artotheek in Osdorp een stimulerende invloed uit op het bezoek door niet-leden. In totaal is het bezoek door niet-leden echter aanmerkelijk gedaald (mede omdat de geïnteresseerden lid zijn geworden).

3.3 Nieuw publiek

Dit behoeft in principe niet te betekenen dat de artotheek geen nieuw publiek meer aantrekt. Er komen immers steeds nieuwe leden bij. Toch is het op de langere duur voor de hand liggend dat het aandeel nieuw publiek relatief zal afnemen. Dit door stijging van het ledenbestand en afroming van het reservoir potentieel geïnteresseerden. Heeft deze tendens zich al voorgedaan? Dit valt af te leiden uit de vraag of de geënquêteerde bezoekers al eerder in de artotheek waren geweest of op het moment van enquête voor het eerst kwamen (= nieuw publiek).

Tabel 3 Aandeel nieuw publiek naar enquêteperiode (steekproef SEO)

enquêteperiode	totaal	bezoekfrequentie				
		voor het eerst	2x	3x	4x	5x en vaker
jan.'79-sept.'79	425=100%	55%	9%	10%	3%	23%
sept.'79-juni'80	569=100%	41%	21%	11%	7%	15%
hele periode	994=100%	47%	19%	11%	5%	18%

1) periode 1: januari 1979 tot september 1979
periode 2: september 1979 - juni 1980

Uit tabel 3 valt af te leiden dat het percentage nieuw publiek (voor het eerst in artotheek) inderdaad is afgenomen, maar zeker niet zodanig dat het eind van de toeloop van nieuw publiek in zicht is. Wat wel opvalt is het hoge percentage frequente bezoekers (5x en vaker) in de eerste periode. Mogelijk zijn dit de enthousiaste artotheek-aanhangers van het eerste uur, die dit enthousiasme in de tweede periode niet langer volhielden. Een andere verklaring kan zijn dat men in de eerste periode vaker kwam tot men voor het lenen iets van zijn gading vond en na het lenen niet meer of minder vaak kwam.

3.4 Toevallig versus gepland bezoek

Het ligt voor de hand dat de artotheek in het begin van zijn bestaan veel 'toevallige' bezoekers trok en in het tweede jaar van zijn bestaan minder. De situering in het multifunctionele gebouw de Meervaart heeft de toestroom van toevallig en nieuwsgierig publiek, dat voor ander redenen toch al in de Meervaart moest zijn, immers bevorderd. Uit de enquêtecijfers blijkt inderdaad dat het 'toevallige' bezoek in de loop van de tijd afneemt en plaats maakt voor gericht bezoek (dat wil zeggen bezoek speciaal voor artotheek).

Tabel 4 Bezoek aan artotheek naar reden van bezoek (SEO-steekproef)

enquêteperiode	speciaal gekomen	moest toch al in Meervaart zijn
jan. '79 t/m aug. '79	53%	47%
sept. '79 t/m mei '80	87%	13%
totaal bezoek	73%	27%

Deze ontwikkeling naar gericht bezoek kan uit drie oorzaken worden verklaard:

1. toevallige bezoekers, die in de artotheek niets zien komen niet terug;
2. toevallige bezoekers die de artotheek aantrekkelijk vinden, worden lid en komen terug als gericht bezoek;
3. er komen steeds meer mensen op bezoek, die vroeger nooit in de Meervaart kwamen en speciaal voor de artotheek komen.

3.5 Invloed van cultureel centrum "De Meervaart"

Deze laatste oorzaak komt duidelijk uit het enquêtemateriaal naar voren, zoals de volgende tabel laat zien.

Tabel 5 Bezoekers die vóór het bestaan van de artotheek al dan niet in de Meervaart kwamen

	zelden of nooit	soms	(vrij) vaak
jan. '79 t/m aug. '79	48%	12%	40%
sept. '79 t/m mei '80	69%	12%	17%

Uit deze tabel blijkt duidelijk dat de artotheek steeds meer op eigen kracht bezoekers aantrekt. Dit loopt parallel met het gestegen aandeel bezoekers die speciaal voor de artotheek kwamen en met het gestegen aandeel leden onder de bezoekers. Deze kenmerken hangen nauw met elkaar samen.

3.6 Herkomst bezoekers

Nog een andere factor hangt samen met deze ontwikkeling van het bezoek aan de artotheek: de geringere wijk-gebondenheid. Ten opzichte van de eerste enquêteperiode komen in de tweede enquêteperiode relatief minder bezoekers uit Osdorp.

Tabel 6 Herkomst bezoekers naar stadsdeel

wijken van herkomst	jan. '79 t/m aug. '79	sept. '79 t/m mei '80
Osdorp	45 %	28 %
Slotervaart	9 %	8 %
Slotermeer	1,4%	0,9%
Geuzenveld	1,6%	0,9%
oud-West	11,8%	22,7%
wijken rond Osdorp	69 %	60 %
overige stad	31 %	40 %

Hoewel de meerderheid van de bezoekers nog wel uit de westelijke stadsdelen komt, neemt dit aandeel duidelijk af. Het aandeel van Osdorp zelf laat de grootste relatieve (en absolute) daling zien. Hieraan kan men de verwachting koppelen, dat naarmate de artotheek langer bestaat de wijkgebondenheid steeds verder zal afnemen. In dit verband rijst het vermoeden dat het niet nodig is een groot aantal artotheekvestigingen in Amsterdam te hebben om het doel uitlenen van kunst te realiseren.

3.7 Totaal aantal leden

Het totaal aantal leden¹⁾ per 24 juni 1980 bedroeg volgens de (gecorrigeerde) artotheekadministratie 2.245; aanzienlijk meer dan de aanvankelijke raming van 500. Uitgedrukt in procenten van alle huishoudens in Amsterdam is het ledental nog vrij bescheiden, namelijk 0,6% (zie tabel 7). Het ledental stijgt echter nog steeds, zodat deze 0,6% zeker niet als een eindfase moet worden gezien.

3.8 Leden naar stadsdeel

Het lidmaatschap van de artotheek is wel enigszins, maar niet sterk wijkgebonden. Slechts 15,3% van de leden per juni 1980 woont in Osdorp en 49,6% woont in de westelijke stadsdelen.

Uitgedrukt als percentage van het aantal huishoudens per stadsdeel heeft Osdorp toch het hoogste aantal leden, namelijk 2,3%, tegen 0,8% voor alle westelijke stadsdelen samen en 0,5% voor de overige stadsdelen, zoals tabel 7 laat zien.

1) of nauwkeuriger: lidmaatschappen; sommige personen hebben meer dan 1 lidmaatschap (ca. 3% van de leden).

Tabel 7 Artotheekleden per juni 1980 als percentage van gezinnen en alleenstaanden per wijk of stadsdeel
(bron: artotheekadministratie)

wijk/stadsdeel	gezinnen ¹⁾ + alleenstaanden per 1-1-1979	leden	%	verdeling leden over wijken in %
	(a)	(b)	b/a	
Osdorp	15.500	362	2,3%	15,3%
Geuzenveld	5.700	73	1,2%	31,%
Slotervaart	6.500	94	1,4%	4,0%
Slotermeer	12.200	35	0,2%	1,3%
Oud-West	47.700	321	0,7%	13,6%
Bos + Lommer	33.200	124	0,4%	5,3%
Overtoomse Veld	18.300	167	0,9%	7,0%
totaal West	139.100	1.174	0,8%	40,6%
Buitenveldert	11.000	54	0,5%	2,3%
Nieuw-Zuid	31.000	121	0,4%	5,1%
Oud-Zuid	42.800	245	0,6%	10,4%
Centrum	38.000	322	0,8%	13,7%
Oost	53.000	152	0,3%	6,4%
Noord	37.500	140	0,4%	5,9%
Bijlmer	24.200	151	0,6%	6,4%
totaal overig Amsterdam	237.500	1.187	0,5%	50,4%
grand totaal	376.600	2.361	0,6%	100,0%

1) bron: Jaarboek 1979, Bureau van de Statistiek, Amsterdam

2) inclusief 97 opzeggers

3.9 Groei van het aantal leden

Het aantal leden van de artotheek blijft nog steeds groeien, al neemt de groei iets af. Van november 1978 tot en met juni 1979 werden 916 leden ingeschreven. Van november 1979 tot en met juni 1980: 782 (15% minder). Dit betekent dat het aantal leden nog bij lange na niet het plafond bereikt heeft. Wel lijkt het erop dat dit voor Osdorp het geval is. Dit toont de volgende tabel waarin het totaal aantal

ingeschreven leden per ultimo van de maand en de aanwas van het aantal leden die in die maand zijn vermeld.

Tabel 8 Aantal ingeschreven leden per ultimo van een maand en nieuwe leden per maand verdeeld over Osdorp en overig Amsterdam

maand	totaal aantal leden ¹⁾	nieuwe leden uit Osdorp	nieuwe leden uit overig Amsterdam
november '78	200	85	115
december '78	321	35	86
januari '79	464	29	114
februari '79	574	28	82
maart '79	659	16	69
april '79	752	23	70
mei '79	833	12	69
juni '79	916	12	71
juli '79	1.011	5	90
augustus '79	1.242	5	226
september '79	1.436	13	181
oktober '79	1.557	16	105
november '79	1.731	18	158
december '79	1.826	9	86
januari '80	1.919	7	86
februari '80	2.069	6	144
maart '80	2.164	6	89
april '80	2.236	3	69
mei '80	2.295	1	58
juni '80	2.339	1	43

1) inclusief leden die inmiddels hebben opgezegd (97)

3.9.1 Groei aantal leden naar stadswijk

De groei van het aantal leden vindt in de laatste tijd (vanaf begin 1980) vooral plaats buiten de westelijke stadsgebieden, zowel absoluut als relatief. Dit roept het sterke vermoeden op dat, bij de blijvende ledenaanwas, in de toekomst 60 à 70% van de leden uit de overige stadsdelen zullen komen. Een en ander valt af te leiden uit de volgende tabel.

Tabel 9 Herkomst leden en procentuele groei van het ledental naar stadswijk

	vóór 1-1-'80	1-1-'80 - 24-6-'80	totaal aantal leden per 24-6-'80	groei sinds 1-1-'80
Osdorp	337	25	362	7%
Geuzenveld	69	4	73	6%
Slotervaart	84	10	94	12%
Sloten	2	0	2	0%
Slotermeer	18	15	33	83%
Oud-West	250	71	321	28%
Bos en Lommer	107	17	124	16%
Overtoomse Veld	135	32	167	24%
'West'	1.002	174	174	17%
andere stadsdelen	852	333	1.185	39%
totaal aantal leden (incl. opzeggers)	1.854	507	2.361	27%

bron: Artotheekadministratie

3.10 Raming aantal leden in de toekomst

Voor een goede extrapolatie van het aantal artotheekleden in de toekomst is het beschikbare materiaal (20 maanden) te dun. Bovendien kan toe- of afnemen van de promotie van de artotheek de uitkomsten sterk beïnvloeden. De deelname aan de Uitmarkt in augustus 1979 ging bijvoorbeeld gepaard met een hausse in de nieuwe aanmeldingen (231). Toch is via twee ingangen wel iets over het toekomstig aantal leden te zeggen:

- a) Van januari 1979 tot eind december 1979 werden 1305 nieuwe leden ingeschreven, waarvan 595 of 46% in januari tot en met juni 1979. Van januari 1980 tot 24 juni 1980 werden 513 nieuwe leden ingeschreven. Stel dat dit aantal ook weer 46% van het jaartotaal is dan zouden in heel 1980 ruim 1.100 nieuwe leden worden ingeschreven (200 minder dan in 1979). Het aantal inschrijvingen als lid zou dan per eind van het jaar \pm 2.900 bedragen.

Als we voor 1980 wederom met een daling van het aantal nieuw-aanmeldingen van 200 (1.300-1.100) rekenen, dan is eind 1981 het

aantal inschrijvingen 3.800. (Hier moeten de opzeggingen nog van worden afgetrokken; de zichtbare opzeggingen bedroegen per juni 1980 97 stuks).

- b) Een heel andere benadering is die van het maximaal haalbare aantal leden in Amsterdam. Amsterdam telde op 1 januari 1979 bijna 380.000 gezinnen en alleenstaanden. Welk deel daarvan zou lid kunnen worden? Hier krijgen we een aangrijpingspunt in het ledenpercentage van Osdorp waar nauwelijks meer enige aanwas optreedt. Hier is het lidmaatschapspercentage 2,3%. *Indien* dit percentage als een plafond voor heel Amsterdam zou gelden dan zou het aantal leden maximaal 8.700 kunnen bedragen. Deze benadering is echter zeer riskant om tenminste twee redenen:
- zoals later zal worden uiteengezet zijn de leden qua opleiding en cultureel gedrag zeer a-typisch (naar verhouding veel hoger opgeleiden en veel frequente museumbezoekers). Dit roept de vraag op in hoeverre de samenstelling van de Amsterdamse bevolking afwijkt van die van Osdorp; deze vraag is thans niet te beantwoorden.
 - In Osdorp speelt bij het hoge percentage leden ongetwijfeld de nabijheid van de artotheek een rol.

Het "maximum" aantal leden moet daarom zeer voorzichtig worden gehanteerd, en bovendien worden gecorrigeerd voor opzeggingen.

3.11 Opzeggingen

Per juni 1980 bedroeg het aantal opzeggingen van het lidmaatschap 97. Dit is het aantal dat de opzegging *heeft opgegeven*. Daarbij moet men bedenken dat er zeker leden zullen zijn die hun opzegging niet, of pas veel later opgeven. De 97 opzeggingen vormen circa 11% van het aantal leden per juni 1979 (latere leden hebben nog geen reden tot opzegging). Uit een desbetreffende vraag in onze enquête verklaarde 90% het lidmaatschap te zullen verlengen; 10% wist het nog niet. Vermoedelijk moet men rekenen op 10 - 11% opzeggingen per jaar.

3.12 Het lenen door leden

Het overgrote deel van de leden heeft volgens de artotheekadministratie ook daadwerkelijk geleend. Toch zijn er nog altijd zo'n 10% leden die tot en met juni 1980 nog niets hebben geleend en 4½% die wel ooit hebben geleend, maar in juni 1980 geen kunstwerken thuis hadden. Het feitelijk leengedrag vindt u in onderstaande tabel.

Tabel 10 Leengedrag van artotheekleden, per juni 1980
(bron: artotheekadministratie)

aantal geleende kunstwerken	leden van vóór sept. '79	leden van na sept. '79
nog niet geleend	10%	9%
1	10%	17%
2	32%	63%
3	12%	5%
4	24%	5%
5	4%	-
6 of meer	8%	-
wel geleend, maar thans niets in bezit	7%	2%

Opmerkelijk is dat kennelijk niet alle leden hun rechten geheel benutten; naast de 10% die niet heeft geleend zijn er 13% leden die slechts één kunstwerk hebben geleend (terwijl zij er minimaal twee hadden mogen lenen).

3.13 Appreciatie van aantal en soort aangeboden kunstwerken

Aan de leden van de artotheek, die door de SEO zijn geënquêteerd, is gevraagd of het aanbod van kunstwerken voldoet aan de kwaliteitsnormen die men heeft. Dit is in wezen een vraag naar de appreciatie van de in de artotheek aanwezige kunst. Op deze vraag antwoordde 53% "ja" (dat wil zeggen: het gebodene voldoet aan de eigen kwaliteitsnormen) en maar liefst 46% "neen". Bijna de helft van de leden heeft dus problemen met het aanbod, en dit is vermoedelijk één van de

verklaringen voor het niet of niet geheel benutten van de leenrechten. Opvallend is dat vooral de leden van "het eerste uur" (lidmaatschap dateert van 1978) het minst tevreden zijn met de kwaliteit (59% is niet meer tevreden). De latere leden zijn beduidend meer tevreden.

Tabel 11 Tevredenheid met kwaliteit

leden naar jaar lidmaatschap	ontevreden	tevreden
vóór 1979	59%	41%
1979	42%	58%
1980	27%	73%

Ook de tevredenheid met de aanwezigheid van verschillende *soorten* beeldende kunst in de artotheek is niet optimaal; 52% van de bezoekers-leden is daarmee *niet* tevreden, terwijl 28% niet tevreden is met het aantal kunstwerken waaruit gekozen kan worden.

3.14 Aantal lidmaatschappen per gezin of huishouden

Aan de bezoekende leden van de artotheek is gevraagd hoeveel lidmaatschappen er in hun gezin of huishouden waren. Het overgrote deel (91%) heeft slechts één lidmaatschap, 6% heeft twee lidmaatschappen en 2% heeft drie of vier lidmaatschappen. Van de meervoudige lidmaatschappen heeft overigens slechts 1/3 betrekking op lidmaatschappen ten name van dezelfde persoon; de overige meervoudige lidmaatschappen berusten bij andere leden van het gezin of huishouden. Op grond hiervan behoeft het aantal leden, gemeten via de artotheek-administratie, nauwelijks enige correctie.

HOOFDSTUK 4 SOCIO-CULTURELE KENMERKEN VAN DE BEZOEKERS

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk komen de socio-culturele kenmerken van de leden en niet-leden onder de bezoekers aan de orde. Bezien wordt of leden en overige artotheekbezoekers op grond van opleiding, bezoekfrequentie aan musea en tentoonstellingen voor beeldende kunst, het concert- en schouwburgbezoek, het zelf doen aan beeldende kunst e.d. een aparte groep vormen. Tevens wordt behandeld de mate van 'concurrentie' met het SBK en het al elders geleend of gekocht hebben van een origineel kunstwerk.

4.2 Bezoekers naar opleidingsgraad

De bezoekers komen naar verhouding sterk voort uit de categorie hoger opgeleiden. Deze tendens versterkt zich steeds verder. Had in de eerste enquêteperiode 38% van de bezoekers een opleiding op HBO- of universitair niveau, in de tweede periode was dat gestegen tot 49%. Het percentage lager opgeleiden daalt naar rato. Dit toont tabel 12.

Tabel 12 Bezoekers naar opleiding in twee onderzoeksperioden

laatste opleiding of opleiding waar men mee bezig is	jan. '79 - sept. '79	sept. '79 - juni '80
- lagere school	3%	2%
- lager en middelbaar beroepsonderwijs LBO, MBO, LTS, LEAO	33%	15%
- ULO, MULO, MAVO, VGLO	21%	21%
- HAVO, HBS, GYMN., ATH., LYC.	16%	12%
- HBO, HTS, Soc. Ac., Ped. ac.	15%	25%
- Univ., Hogeschool	13%	24%

Hetgeen wij hier zien is het verschijnsel dat bij het publiek van veel kunstuitingen kan worden waargenomen: qua opleiding maakt het

'elite'-publiek het meest gebruik van het (gesubsidiëerde) kunstaanbod.

Dit verschijnsel heeft waarschijnlijk veel minder te maken met de toegankelijkheid van het kunstaanbod dan met de in de opvoeding gevormde gevoeligheid voor kunst.

4.2.1 Leden en niet-leden naar opleidingspeil

Het toegenomen opleidingspeil van de bezoekers in de tweede enquêteperiode heeft sterk te maken met de toename van leden onder de bezoekers (in de tweede enquêteperiode 80% tegen 53% in de eerste periode). Leden onder de bezoekers hebben namelijk een hoger opleidingspeil dan niet-leden, zoals uit de volgende tabel blijkt.

Tabel 13 Opleidingsniveau leden en niet-leden naar enquêteperiode

opleidingsniveau	jan. '79 - sept. '79		sept. '79 - juni '80		'Welters' ¹⁾
	leden	niet-leden	leden	niet-leden	
- lagere school	1%	4%	0%	10%	
- LBO, MBO, LTS, LEAO	32%	33%	13%	21%	1%
- ULO, MULO, MAVO	15%	27%	21%	20%	10%
- HAVO, HBS, GYMN.	12%	21%	12%	11%	16%
- HBO, HTS, Soc.ac.	23%	7%	27%	18%	28%
- Univ./Hogeschool	16%	8%	26%	19%	46%
	226=100%	199=100%	445=100%	114=100%	100%

1) "Huren van kunst", pag. 175 (huurabonnees Den Haag)

Deze tabel laat nog meer zien. Niet alleen is het opleidingsniveau van bezoekers-leden hoger dan van niet-leden, daarnaast is het opleidingspeil van beide groepen in de tweede enquêteperiode hoger dan in de eerste. Dit leidt tot de volgende conclusies:

1. het aanbod van de artotheek heeft een naar verhouding sterke aantrekkingskracht op de beter opgeleiden;
2. in de loop der tijd daalt het aantal bezoekers met lagere opleidingen en neemt het bezoek door hoger opgeleiden toe;
3. in de loop der tijd neemt het aantal en aandeel van niet-leden onder de bezoekers af;

4. als de huidige tendenzen zich voortzetten zal in één à twee jaar 80 à 90% van de bezoeken door leden plaatsvinden, waarvan 60% of meer hoger opgeleiden (HBO en hoger);
5. de situatie in de Osdorpse artotheek is echter nog niet zo extreem als bij de door Welter's c.s. geënquêteerde huurabonnees in Den Haag, waar 64% tot de hoger opgeleiden behoren (HBO en hoger).

4.2.2 Bezoekers naar stadsdeel en opleiding

In deze paragraaf willen wij nagaan of het gevestigd zijn van de artotheek in Osdorp in dit stadsdeel tot een andere publiek leidt dan het publiek dat uit andere stadsdelen komt. De hypothese is dan dat nabijheid drempelverlagend werkt. Deze hypothese toetsen wij eerst aan het opleidingspeil en in paragraaf 4.2.6 aan de frequentie van het museumbezoek.

Tabel 14 Bezoekers uit Osdorp, West en overig Amsterdam naar opleidingspeil (hele enquêteperiode)

	alle bezoekers uit Amsterdam	Osdorp	West totaal	rest Amsterdam
- lagere school	2%	4%	3%	0%
- LBO, LTS, etc.	22%	35%	28%	13%
- ULO, MAVO	21%	21%	22%	19%
- HAVO, VWO	14%	12%	13%	15%
- HBO, HTS, Soc. ac., Ped. ac.	21%	12%	17%	27%
- Univ., Hogeschool	19%	17%	17%	23%
totaal		100%	100%	100%
aantallen	(994)	(347)	(636)	(358)

De hypothese kan ten aanzien van het opleidingspeil worden bevestigd: Osdorp levert wat meer lager opgeleide bezoekers dan de niet-westelijke stadsdelen, hoewel ook bij Osdorp de selectie naar hogere opleidingen blijkt te werken. Maar per saldo kan gesteld worden dat nabijheid in zekere mate drempelverlagend werkt.

4.2.3 Leden en niet-leden uit Osdorp naar opleidingspeil

De drempelverlagende invloed van de nabijheid van de artotheek is ook zichtbaar als men de Osdorpse bezoekers splitst naar leden en niet-leden. Bij Osdorpse leden is het opleidingspeil gemiddeld lager dan bij alle bezoekende leden, zoals uit de volgende tabel blijkt.

Tabel 15 Osdorpse bezoekers (leden en niet-leden) naar opleidingspeil

opleidingspeil	alle leden Amsterdam	leden uit Osdorp	alle niet- leden	niet-leden Osdorp
- lagere school	0%	0%	6%	9%
- lager en middel- baar beroepsonderw. (LBO, HBO, LTS, LEAO)	19%	35%	29%	30%
- ULO, MULO, MAVO, VGLO	19%	25%	25%	20%
- HAVO, VWO	12%	11%	18%	13%
- HBO HTS Soc.ac., Ped. ac.	26%	13%	11%	9%
- Univ./Hogeschool	23%	16%	12%	19%
	100%	100%	100%	100%

Bij de niet-leden-bezoekers is het verschil nauwelijks aanwezig¹⁾. De drempelverlagende werking van de nabijheid van de artotheek geldt dus alleen voor leden.

4.2.4 Bezoekers naar verwant cultureel gedrag

Opleiding is natuurlijk niet het enige criterium om het bezoek aan de artotheek te beoordelen. 'Verwant cultureel gedrag' is minstens zo belangrijk. Hiervoor staan ons twee gegevens ter beschikking: de

1) Waarbij moet worden bedacht dat circa de helft van de niet-leden-bezoekers uit Osdorp komt.

frequentie waarmee artotheekbezoekers gemiddeld naar musea en tentoonstellingen voor beeldende kunst gaan en de frequentie van het bezoek aan concerten, toneel en ballet. Uit deze gegevens valt af te leiden of de artotheekbezoeker tot het 'geroutineerde' kunstpubliek behoort of niet. De resultaten van deze analyse staan in de tabellen 16 en 17.

4.2.5 Artotheekbezoekers en museumbezoek

Tabel 16 Artotheekbezoekers naar bezoekfrequentie aan musea en tentoonstellingen voor beeldende kunst

bezoekfrequentie	landelijk ¹⁾	alle bezoekers	niet-leden	leden	"Welters" ²⁾
zelden of nooit	73%	12%	17%	10%	4%
1 x per jaar	10%	9%	6%	9%	10%
2 - 3 x per jaar	9%	31%	25%	34%	26%
4 - 5 x per jaar	4%	16%	18%	17%	28%
6 - 11 x per jaar	2%	12%	7%	14%	19%
12 x of vaker p.j.	2%	20%	27%	16%	13%
	100%	100%	100%	100%	100%

1) "Huren van Kunst", pag. 46, het gedrag bij een landelijke steekproef van personen van 16 jaar en ouder.

2) Huurabonnees, Den Haag.

Deze tabel laat zien dat de artotheekbezoekers zeer a-typisch zijn wat het museumbezoek betreft. 83% Van de Nederlandse bevolking van 16 jaar en ouder gaat 1 x per jaar of minder naar een museum. Bij de artotheekbezoekers is dit slechts 21% (bij leden nog minder!). Bijna 80% van de artotheekbezoekers hoort tot de kleine groep min of meer regelmatige museumgangers (2 x per jaar of vaker naar museum). Een doorbraak naar nieuw 'beeldende kunst publiek' is dus slechts in zeer beperkte mate gemaakt¹⁾.

1) Beter was geweest te vergelijken met de participatie van de Amsterdamse bevolking; dit gegeven is echter niet voorhanden.

4.2.6 *Artotheekbezoekers en schouwburg- en concertbezoek*

Ook wat een tweede soort cultureel gedrag betreft zien wij dat de artotheekbezoeker duidelijk afwijkt van het landelijk gemiddelde (waarbij leden weer sterker afwijken dan niet-leden). Dit gedrag betreft het bezoek aan concerten, toneel en ballet. Ook hier zien wij dat artotheekbezoekers dit veel vaker doen dan gemiddeld.

Tabel 17 Bezoekfrequentie van artotheekbezoekers aan toneel, concerten en ballet

bezoekfrequentie	landelijk	'Welters' ¹⁾	leden	niet-leden
zelden of nooit	72%	14%	15%	29%
1 x per jaar		8%	8%	7%
2 - 3 x per jaar		20%	21%	27%
4 - 5 x per jaar	24%	22%	17%	11%
6 - 11 x per jaar		21%	16%	9%
12 x p.j. of vaker	4%	15%	24%	5%
	100%	100%	100%	100%

1) "Huren van Kunst".

Het beeld is hier praktisch identiek aan dat bij het museumbezoek: de meeste artotheekbezoekers behoren tot de relatief kleine groep regelmatige schouwburg- en concertbezoekers. Dit is bij de leden overigens veel sterker het geval dan bij de niet-leden. Deze gegevens roepen het sterke vermoeden op dat de belangstelling voor de artotheek afkomstig is (en zal blijven) van 'geroutineerd' kunstpubliek.

4.2.7 *Bezoekers naar stadsdeel en museumbezoek*

In tabel 18 toetsen wij de volgende hypothese: "bezoekers uit Osdorp zijn minder museum-habituees dan bezoekers uit andere stadsdelen". Als deze hypothese opgaat betekent dit dat de nabijheid van de artotheek toch mensen over de drempel trekt die anders niet waren gekomen.

Tabel 18 Bezoekers uit Osdorp en overig Amsterdam, naar frequentie museumbezoek

bezoekt musea	landelijk ¹⁾	totaal Amsterdam	Osdorp	rest Amsterdam
zelden of nooit	73%	12%	21%	7%
1 x per jaar	10%	9%	8%	10%
2 - 3 x per jaar	9%	31%	29%	25%
4 - 5 x per jaar	4%	16%	19%	14%
6 - 11 x per jaar	2%	12%	10%	14%
12 x per jaar en vaker	2%	20%	12%	28%
	100%	100%	100%	100%

1) Alle Nederlanders van 16 jaar en ouder; uit "Huren van Kunst"

Uit tabel 18 valt af te leiden dat Osdorpse bezoekers inderdaad wat minder 'geroutineerde' museumbezoekers zijn dan de bezoekers uit de niet-westelijke stadsdelen. Ten opzichte van het landelijk beeld zijn de uit Osdorp afkomstige artotheekbezoekers echter eveneens duidelijk 'museum-habituees'. Dat wil zeggen, de nabijheid van de artotheek haalt wel meer 'nieuw' publiek in huis, maar toch slechts in geringe mate.

4.2.8 Bezoekers uit beide enquêteperioden, naar museumbezoek

Anders dan bij opleidingspeil, waar in de tweede enquêteperiode de bezoekers aanmerkelijk meer opleiding hadden genoten, is de frequentie van museumbezoek van artotheekbezoekers in beide perioden ongeveer gelijk. Dit geldt ook voor bezoekers uit Osdorp, met één klein verschil: het percentage bezoekers dat zelden of nooit in een museum komt is in de tweede periode hoger. De groep die gemiddeld één keer per jaar een museum bezoekt is in de tweede periode echter zeer klein. Per saldo mag men daarom zeggen dat ook in de tweede bestaansperiode van de artotheek de bezoekers qua museumbezoek gelijk zijn aan die uit de eerste bestaansperiode (zie tabel 19)

Tabel 19 Frequentie museumbezoek van artotheekbezoekers
 ondervraagd in de eerste en tweede enquêteperiode

bezoekfrequentie musea etc.	alle bezoekers		Osdorpse bezoekers	
	per. 1 ¹⁾	per. 2 ²⁾	per. 1 ¹⁾	per. 2 ²⁾
zelden of nooit	11%	13%	17%	26%
1 x per jaar	14%	6%	12%	3%
2 - 3 x per jaar	29%	32%	33%	27%
4 - 5 x per jaar	14%	17%	19%	20%
6 - 11 x per jaar	12%	11%	7%	15%
12 x per jaar of vaker	21%	19%	14%	10%
	100%	100%	100%	100%

1) periode 1 : januari 1979 - september 1979

2) periode 2 : september 1979 - medio juni 1980

Ook bij de Osdorpenaren verschillen beide perioden niet sterk.

4.2.9 Leden / niet-leden naar bezoek aan musea en aan schouwburgen/concerten

Hetzelfde verschijnsel als wij zagen bij opleidingspeil, namelijk dat artotheekleden een gemiddeld hoger opleidingspeil hadden dan bezoekers die geen lid waren, zien wij niet terug bij de bezoekfrequentie aan musea en tentoonstellingen van beeldende kunst, maar wel bij het schouwburg- en concertbezoek.

Tabel 20 Bezoekfrequentie aan culturele instellingen

	musea en tentoonstel- lingen voor beeldende kunst		toneel, ballet en concerten	
	leden	niet-leden	leden	niet-leden
1 x p.j. of minder	19%	23%	23%	31%
2 - 3 x per jaar	34%	25%	21%	27%
4 - 5 x per jaar	17%	18%	17%	11%
6 x p.j. of vaker	30%	34%	40%	24%

De situatie is zelfs tegengesteld: bezoekende niet-leden gaan iets vaker naar een museum dan leden, maar veel minder vaak naar toneel, ballet en concerten.

Tabel 21 Museumbezoek van de artotheekbezoekers naar opleiding (in aantallen)

frequentie museumbezoek	Nederland, totaal ¹⁾	Opleidingsklassen					
		lagere school	LBO, LTS LEAO, huis- houdschool	ULO, MAVO MULO, VGLO	HAVO, HBS Gymnasium Atheneum	HBO, HTS Sociale Academie	Universiteit Hogeschool
zelden of nooit	73%	11	45	29	14	8	15
1 x per jaar	10%	-	20	24	12	12	22
2-3 x per jaar	9%	-	68	58	54	74	53
4-5 x per jaar	4%	11	37	38	20	33	16
6-11 x per jaar	2%	-	21	22	19	22	30
12 x per jaar of vaker	2%	-	13	34	16	59	55
		N = 22	N = 223	N = 205	N = 135	N = 208	N = 191

1) Uit: "Huren van Kunst"

4.2.10 Sociale kunstspreading

In de voorgaande paragrafen hebben wij gezien dat de artotheekbezoeker *gemiddeld* tot een elitegroep behoort: hoge opleiding, hoge participatie aan andere kunstuitingen. Toch bleek er bij elke analyse ook een minder 'elitair' deel bij de bezoekers te zijn, een deel met een relatief lage opleiding, c.q. met weinig ervaring met bepaalde kunstuitingen.

In tabel 21 hebben wij het museumbezoek en de opleiding van artotheekbezoekers aan elkaar gekoppeld. Hierdoor kunnen wij zien hoe groot het aantal bezoekers is dat én een gering opleidingsniveau heeft én weinig naar musea of tentoonstellingen van beeldende kunst gaat. Dat noemen wij dan even voor het gemak 'publiek met een achterstandspositie'.

Tabel 21

Indien men, om de gedachten te bepalen, mensen met een 'achterstandspositie' definieert als 'opleiding lager dan ULO, Mavo, VGLO' en 'museumbezoek één keer per jaar of minder', dan blijkt in de artotheek-enquête deze groep slechts 76 bezoekers (8% van alle bezoekers) te tellen. Voegen wij de ULO, MULO, etc.-groep daaraan toe, dan spreken wij over 129 bezoekers (13% van het totaal). Het is dus duidelijk dat de artotheek geen doorbraak naar de groep met lagere opleiding én met weinig kunstervaring heeft weten te realiseren¹⁾.

1) Dit verschijnsel treft men aan bij veel onderzoek naar het gebruik van culturele voorzieningen en leidt tot de volgende hypothese: aanbod van nieuwe culturele voorzieningen vergroot de participatie van non-participanten nauwelijks. Of nieuw aanbod de culturele participatie van 'reeds-participanten' vergroot of alleen een verschuiving teweeg brengt, is onbekend.

4.3 Bezoekers naar leeftijd

In tabel 22 is de leeftijdsopbouw van de bezoekers, verdeeld naar leden en niet-leden, vergeleken met de leeftijdsopbouw van de hele Amsterdamse bevolking van 18 jaar en ouder. Dit om na te gaan of bepaalde leeftijdsgroepen onder de bezoekers onder- of oververtegenwoordigd zijn.

Tabel 22 Leeftijdsopbouw artotheekbezoekers

	18-29 j.	30-39 j.	40-49 j.	50-65 j.	65+
A'damse bevolking ¹⁾	27%	18%	13%	21%	20%
bezoekers-leden	34%	38%	9%	18%	2%
bezoekers-niet-leden	35%	16%	21%	16%	12%
'Welters' ²⁾	38%	45%	12%		6,3%

1) Jaarboek 1979, Bureau van Statistiek Amsterdam

2) Welters, "Huren van Kunst", pag. 196

Uit deze vergelijking blijkt dat de leden gemiddeld jonger zijn dan de bezoekende niet-leden. De leden zijn tevens jonger dan de gemiddelde Amsterdammer. 65-Plussers zijn naar verhouding weinig lid van de artotheek. In vergelijking met een door Welters onderzochte groep huurabonnees in Den Haag, zijn de Osdorpse artotheekleden wat ouder.

4.4 Bezoekers naar het zelf actief zijn op het gebied van beeldende kunst

Een ander bewijs voor het feit dat de bezoekers een a-typische groep vormen is het hoge aandeel mensen die zelf (beroepshalve of amateuristisch) iets aan beeldende kunst doen. Dit aandeel bedraagt ruim 35%. De artotheek oefent dus grote aantrekkingskracht uit op kunstbroeders en -zusters uit.

In de tweede enquêteperiode daalt dit aandeel overigens, maar blijft toch opvallend hoog.

Tabel 23 Bezoekers naar het zelf doen aan beeldende kunst

	jan.'79-sept.'79	sept.'79-juni '80
geén activiteit	60%	68%
amateuristisch	31%	27%
beroeps	9%	5%

4.5 Bezoekers naar lidmaatschap SBK

De SBK had in 1979 ongeveer 4.200 abonnees, waarvan er ca. 2100 Amsterdamse. Het ledental van de artotheek ligt daar van iets boven. Dreigt nu niet het gevaar dat de goedkopere artotheek abonnees weghaalt bij de SBK? Uit de enquêteresultaten blijkt dat dit niet zo is. 91% is geen abonnee van de SBK (noch één van de huisgenoten) en is ook nooit lid geweest; 4% is wel lid en 4% is vroeger lid geweest. De reden van opzegging ligt bij een te kleine keuze, c.q. te hoge prijs. Artotheek en SBK bijten elkaar op dit moment dus nauwelijks of niet. Ondanks de ruim 2.000 artotheekleden is het abonneebestand bij de SBK blijven groeien. Of dit bij meerdere artotheekvestigingen op den duur zo blijft, kan uit deze enquête niet worden beantwoord. Vermoedelijk zullen meer artotoeken, zeker als er één in het centrum komt, uiteindelijk wel invloed hebben op het aantal Amsterdamse SBK-leden.

De huidige geringe 'concurrentie' van de artotheek met andere uitleeninstanties blijkt ook uit het feit, dat slechts 4% wel eens elders kunstwerken had geleend. De artotheek is dus voor het overgrote deel van de bezoekers de eerste ervaring met uitleenmogelijkheden

4.6 Artotheekbezoekers naar beroep

Van alle bezoekers heeft 62% thans een beroep, 16% is studierend, 11% is huisvrouw en 6% is gepensioneerd. Leden hebben vaker een beroep (70%) en niet-leden-bezoekers minder vaak (49%). Niet-leden studeren nog vaker (20%) of zijn huisvrouw (15%) of bejaard (14% is gepensioneerd).

Opvallend is ook dat van de bezoekers met beroep 36% bij de overheid werkt, 48% bij een groot particulier bedrijf en slechts 16% bij een bedrijf met negen of minder werknemers. Vooral bij de werkende leden is het percentage overheidsdienaren hoog: 40%!

4.7 *Ervaring met kopen beeldende kunst*

Een groot deel van de bezoekers heeft ooit een origineel kunstwerk gekocht; bij de leden is dit 40% en bij de niet-leden-bezoekers 29%. Ook daar blijkt weer dat wij bij de artotheek met redelijk ervaren beeldende kunstpubliek te doen hebben.

In dit licht is het niet verwonderlijk dat 71% van de leden die al een artotheek-kunstwerk thuis hadden, zou overwegen dit kunstwerk te kopen, als dit mogelijk was.

HOOFDSTUK 5 FUNCTIONEREN ARTOTHEEK

5.1 Inleiding

In dit korte hoofdstuk willen wij, op basis van de enquêtegegevens, ingaan op het functioneren van de artotheek: de lokatie in de Meervaart, de wijze waarop de bezoekers van de artotheek hebben gehoord, de beoordeling van aanbod, openingstijden en leentermijnen en de bereidheid lid te worden, c.q. het lidmaatschap te verlengen.

5.2 De lokatie in de Meervaart

De vraag of de lokatie in de Meervaart gunstig is kan uiteraard het beste beoordeeld worden vanuit gegevens over de totale bevolking: welk percentage kent de Meervaart en welk deel komt daar meer of minder regelmatig. Deze analyse vindt plaats in hoofdstuk 6, waar de enquête onder de Osdorpse bevolking wordt beschreven.

In de enquête onder de artotheekbezoekers liggen echter ook aangrijpingspunten en wel in de vraag of men vóór het bestaan van de artotheek al in de Meervaart kwam en de vraag of het bezoek gericht was óf dat men toch al in de Meervaart moest zijn.

Tabel 24 Ervaring met Meervaart vóór bestaan artotheek naar enquêteperiode

kwam in Meervaart	zelden of nooit	soms	vrij regelmatig tot vaak
jan.1979-sept.1979	48%	12%	41%
sept.1979-juni 1980	69%	12%	17%
hele periode	60%	12%	27%

Uit deze tabel blijkt dat ruim de helft van de in de eerste enquêteperiode ondervraagde bezoekers al voor de artotheekopening in de Meervaart kwam. In de tweede enquêteperiode (die van de grote ledenaanwas uit de niet-westelijke stadsdelen) daalt dit deel tot 30%. Wij kunnen daarom zonder meer stellen dat de lokatie in de Meervaart zeer stimulerend op het bezoek heeft gewerkt, vooral in het begin.

Tabel 25 Speciaal gekomen voor artotheek naar enquêteperiode

	speciaal gekomen voor artotheek	moest in Meervaart zijn
jan. 1979 - sept. 1979	53%	47%
sept. 1979 - juni 1980	87%	13%
hele periode	73%	27%
bezoekers uit Osdorp, hele periode	57%	43%

Ook deze tabel is weer zeer illustratief voor het belang van de Meervaart als lokatie: in de eerste enquêteperiode komt bijna de helft van de bezoekers in de artotheek omdat men toch al in de Meervaart moest zijn (veelal voor de bibliotheek!). Daarna, als de toestroom van leden uit andere stadsdelen flink op gang komt, en 'toevallige' bezoekers lid worden, wordt het bezoek meer gericht. Vooral bezoekers die geen lid zijn, komen meestal *niet* speciaal voor de artotheek, zoals uit de volgende tabel blijkt.

Tabel 26 Aanleiding bezoek naar al dan niet lid

	speciaal gekomen	moest er toch al zijn
alle niet-leden	38%	62%
alle leden	89%	11%
niet-leden Osdorp	34%	66%
leden Osdorp	75%	25%

5.3 Hoe heeft men voor het eerst van artotheek vernomen?

De belangrijkste bronnen waaruit bezoekers voor het eerst van de artotheek hebben vernomen zijn de massamedia en familie, vrienden of kennissen. De betaalde publiciteit (folders, affiches) scoort laag, zoals uit tabel 27 blijkt.

Tabel 27 Eerste contact met artotheek, naar enquêteperiode

als bron genoemd	jan.1979-sept.1979	sept. 1979-juni 1980
krant, radio, T.V.	43%	48%
familie, vrienden, kennissen	20%	25%
aankondiging in bibliotheek	5%	6%
wijkcentrum	7%	4%
voor iets anders in de Meervaart	14%	3%
folder	4%	5%
rest ¹⁾	7%	9%
totaal	100%	100%

1) Cisca, Holland Festival, Uitmarkt, VVV, BBK, etc.

Uit deze tabel kan men niet anders concluderen dan dat de ruime aandacht die in de pers aan de artotheek is gewijd, zeer sterk heeft bijgedragen tot het bezoek. Maar ook het doorvertellen door (en het zien van geleend werk bij) vrienden en kennissen speelt een grote rol.

5.4 Beoordeling aanbod kunstwerken

Over dit onderwerp zijn een drietal vragen gesteld, namelijk of men vindt dat het aantal kunstwerken waaruit men kan kiezen voldoende is, of de verschillende soorten beeldende kunst voldoende aanwezig zijn en of het gebodene voldoet aan de eigen kwaliteitsnormen (van de geënquêteerde).

Wat het *aantal* kunstwerken in de artotheek betreft is 71% tevreden en 28% ontevreden. Oudere leden en nieuwe leden verschillen in dit opzicht weinig.

Wat de verschillende *soorten* beeldende kunst betreft ligt het anders. 52% van de bezoekers is daarover ontevreden en 48% tevreden. Oudere leden zijn meer ontevreden dan nieuwe leden. Overigens wordt een veelheid van soorten opgenoemd die men onvoldoende aanwezig acht.

Een steun voor het artotheekbeleid is dit niet.

De *kwaliteit* van het aanbod blijkt ook een controversiële kwestie. 48% van de in de eerste enquêteperiode ondervraagde bezoekers is daarmee ontevreden en 45% in de tweede enquêteperiode. Oudere leden zijn iets meer ontevreden dan nieuwere leden. Of dit aan de smaak van de bezoekers, de selectie van werken of het niveau van het BKR-werk ligt, is onbekend. Het is evenwel een belangrijk punt van het artotheekbeleid.

5.5 *Beoordeling overige leenvoorwaarden*

Met de *openingstijden* hebben de artotheekbezoekers geen problemen; 87% is met de huidige openingstijden tevreden.

Ietzelfde geldt voor de *periode van lening*¹⁾; 89% is daarmee tevreden. Ook geen probleem is het aantal kunstwerken dat men per keer mag lenen; 85% is daarmee tevreden.

5.6 *Verlenging lidmaatschap en lid worden*

De niet zo positieve beoordeling van het aanbod komt overigens niet tot uiting in voorgenomen opzegging van het lidmaatschap, vermoedelijk door de geringe lidmaatschapsprijs; slechts 10% van de leden weet nog niet of men het lidmaatschap zal verlengen (dit percentage komt ongeveer overeen met het percentage daadwerkelijke opzeggingen). Van de ondervraagde niet-leden bezoekers denkt 40% zich in de toekomst te zullen opgeven als lid, 33% weet het nog niet, terwijl de overige 27% zeker geen lid wil worden (niet mooi, geen interesse, geen ruimte, etc.)

1) 9 Maanden maximaal, 3 maanden minimaal.

HOOFDSTUK 6 BEKENDHEID MET EN APPRECIATIE VAN ARTOTHEEK IN OSDORP

6.1 Inleiding

In de vorige hoofdstukken werd gerapporteerd over de gegevens van de enquête onder bezoekers van de artotheek en de analyse van de ledenadministratie van de artotheek.

Om diverse redenen is het echter ook interessant om na te gaan hoe bekend de artotheek nu is en welke appreciatie ervoor bestaat bij de bevolking. Wij hebben dit onderzocht via honderd telefonische enquêtes in Osdorp met personen van 16 jaar en ouder. De telefoonnummers die gekozen zijn, zijn random uit het telefoonboek voor Amsterdam getrokken. Aangezien het hier een steekproef betreft uit telefoonabonnees behoeven de uitkomsten niet geheel representatief te zijn voor alle huishoudens in Osdorp. Gezien de hoge telefoonpenetratie (90% van de particuliere woningen heeft aansluiting) zullen de uitkomsten echter niet sterk afwijken van die van alle huishoudens in Osdorp (met én zonder telefoon). Gevraagd is naar de bekendheid met het *begrip* artotheek en met de plaats van vestiging, of men ooit in de artotheek geweest is en of men lid is. Tevens is gevraagd naar de bekendheid met de Meervaart, of men er wel eens komt en hoe vaak men er het afgelopen jaar is geweest. Als men de artotheek kende is tevens gevraagd hoe men aan die kennis kwam. (Voor vragenlijst, zie bijlage).

6.2 Uitkomsten

6.2.1 Bekendheid en bezoek Meervaart

De bekendheid met het Cultureel Centrum de Meervaart is maximaal: *iedereen* kent het. 69% van de ondervraagden is er de laatste *twee* jaar wel eens een keer of vaker binnen geweest. Uit dit gegeven kan men afleiden dat de Meervaart qua situering van de artotheek uitstekend is. De Meervaart wordt ook vrij frequent bezocht: in het *afgelopen* jaar is 15% er éénmaal, 23% twee tot vier maal, 18% vier tot twaalf maal en 19% meer dan eens per *maand* geweest.

(Slechts 32% is er in het afgelopen jaar niet geweest). Dit betekent dat ruim 60% van de Osdorpse bevolking van 16 jaar en ouder een directe contactkans met de artotheek hebben gehad (al was deze op het bewuste moment misschien dicht).

6.2.2 Bezoekfrequentie naar opleiding

Bekijkt men de hoogst genoten opleiding dan blijkt niet iedereen in gelijke mate in de Meervaart te zijn geweest. Slechts 42% met lagere school als hoogste opleiding is er het laatste jaar geweest, tegen 81% van de geënquêteerden met middelbare school of hoger. Dit blijkt uit tabel 28.

Tabel 28 Bezoekfrequentie Meervaart naar opleiding in laatste jaar (horizontaal gepercentageerd)

hoogste opleiding	0X	1X	2-4X	4-12X	vaker	aantal	%
lagere school	58%	16%	16%	5%	5%	19	19%
LBO, LTS, LEAO, huishoudschool ambachtsschool, etc.	39%	18%	7%	18%	18%	28	28%
ULO, MULO, MAVO, VGLO	19%	10%	37%	10%	23%	30	30%
HAVO, VWO en hoger	19%	18%	32%	10%	23%	22	22%
aantal	31	15	23	11	19	100	100%
%	31%	15%	23%	11%	19%	100%	

Dit betekent, dat de Meervaart een zekere selectieve werking op het publiek uitoefent, zij het niet sterk. De categorie 'alleen lagere school' is in de Osdorpse bevolking immers niet groot.

6.2.3 Bekendheid met artotheek

Over de bekendheid met het verschijnsel artotheek en de Osdorpse artotheek zijn een aantal vragen gesteld.

67% van de ondervraagden heeft wel eens van *een* artotheek gehoord; 59% weet wat een artotheek doet. De *spontane correcte* bekendheid is dus 59%.

Van de 33% die het woord artotheek *niet* kent, weet 13% toch (na geholpen te zijn met een omschrijving van wat een artotheek doet) dat er instellingen zijn waar je schilderijen kunt lenen. De totale correcte bekendheid ligt dus op 72%. Dit mag zeer hoog worden genoemd.

6.2.4 De bekendheid naar opleiding

De bekendheid met het begrip artotheek is bij de lagere opleidingen kleiner dan bij de hogere, zoals tabel 29 laat zien.

Tabel 29 Spontane bekendheid met artotheken naar schoolopleiding

ondervraagden met als hoogste opleiding	bekend met artotheek	niet bekend met artotheek
lagere school	33%	68%
LBO, LTS, LEAO, huishoudschool, ambachts- school, etc.	64%	36%
ULO, MULO, MAVO, VGLO	77%	23%
HAVO, VWO, HBO, Univ., Hogesch.	86%	14%
allen	67%	33%

Deze verschillen duiden ons inziens op verschillen in interesse; publiciteit over artotheken is er immers vrij veel geweest. Mensen met een lagere opleiding sluiten zich kennelijk af voor informatie over artotheken. Dit wordt nog duidelijker in tabel 30 waar wij de spontane en geholpen bekendheid samenvoegen.

Tabel 30 Spontane én geholpen bekendheid met artotheken naar opleiding

ondervraagden met als hoogste opleiding	bekend met artotheek	niet bekend met artotheek
lagere school	37%	63%
LBO, LTS, LEAO, huishoudschool, etc.	75%	25%
ULO, MULO, MAVO, VGLO	97%	3%
HAVO, VWO, HBO, Univ., Hogesch.	100%	0%
allen	80%	20%

6.2.5 Bekendheid met en bezoek aan Osdorpse artotheek

55% van de ondervraagden wist waar de Osdorpse artotheek was gevestigd. Ook de bekendheid met het adres is weer laag onder de lager geschoolden en hoog onder de hoger geschoolden.

Bij 27% van de ondervraagden is of de ondervraagde zelf of een huisgenoot wel eens in de artotheek geweest. Hier is de selectie naar hogere opleidingen wat minder pregnant.

Wij vatten bekendheid en bezoek naar schoolopleiding nog eens in onderstaande tabel samen.

Tabel 31 Percentages van de Osdorpse ondervraagden per opleidingsgraad die artotheek kennen of er geweest zijn

ondervraagden met als hoogste opleiding	bekend met		heeft bezoek gebracht aan artotheek in Osdorp
	verschijnsel artotheek (geholpen + spontaan)	adres artotheek Osdorp	
lagere school	37%	26%	0%
LBO, LTS, LEAO, huishoudschool, etc.	75%	36%	29%
ULO, MULO, MAVO, VGLO	97%	73%	40%
HAVO, VWO, HBO, Univ., etc.	100%	77%	27%
allen	80%	55%	27%

6.2.6 *Lidmaatschap artotheek*

Van alle ondervraagden is 2% lid van de artotheek (uit de ledenadministratie bleek dat 2,3% van de Osdorpse huishoudens een lid telde).

Het feit dat de bekendheid met en bezoek aan de artotheek zo hoog is geeft relief aan de geringe aanwas van het Osdorpse ledental. Ons inziens is de 'markt' voor de artotheek in Osdorp nagenoeg afgeroomd. Zij die in principe interesse hebben, zijn al lid. Deze indruk wordt versterkt door het volgende punt: de aantrekkelijkheid van lenen.

6.2.7 *Aantrekkelijkheid van het kunnen lenen*

Aan diegenen die spontaan én geholpen het verschijnsel artotheken kenden is gevraagd of het kunnen lenen van schilderijen voor hen aantrekkelijk is. 30% van deze groep antwoordt daarop ja en 70% neen. De redenen die deze laatste groep aanvoert zijn wellicht illustratief voor de houding van een groot deel van de bevolking tegenover het artothekaanbod. Ook al zullen deze redenen vaak alleen rationalisaties zijn van een fundamenteel gebrek aan interesse.

Tabel 32 Redenen die men aanvoert voor het niet aantrekkelijk zijn van het lenen van schilderijen. (N = 56% van alle ondervraagden)

geen interesse	28%
heeft al schilderijen (!)	24%
geen ruimte	20%
staat niet in huis	9%
steeds iets anders; moet retour	7%
niet mooi	6%
maak ze liever zelf (!)	4%
nog geen eigen huis	2%
kleine kinderen	2%

6.2.8 *Aantrekkelijkheid lenen naar bezoek artotheek*

Aan diegenen die wisten waar de artotheek gevestigd is, is gevraagd of men er ooit op bezoek is geweest. Ook is aan hen gevraagd of zij het idee 'kunnen lenen van kunst' aantrekkelijk vinden. Het blijkt nu dat het idee 'kunnen lenen van kunst' aantrekkelijk is voor tweederde van de bezoekers; van de niet-bezoekers vindt slechts éénzesde deel lenen aantrekkelijk. Uit de zeer geringe ledenaanwas uit Osdorp in het laatste half jaar kan men echter afleiden dat tussen denken ('lenen is aantrekkelijk') en doen ('lid worden') een grote kloof gaapt.

6.2.9 *Hoe heeft men van de artotheek vernomen?*

Aan de ondervraagden die spontaan of geholpen van het bestaan van de artotheek weten is gevraagd hoe zij aan die wetenschap kwamen. Evenals bij de enquête onder bezoekers zijn het vooral de massamedia (kranten, radio, T.V.) en familie, vrienden en kennissen die veel als bron worden genoemd (45% c.q. 20%). Daarnaast - anders dan bij de bezoekers-enquête - scoort vrij hoog dat men in de Meervaart was en daar werd geconfronteerd met de artotheek (20%). De folders worden slechts door 4% van de ondervraagden genoemd. Deze halen dus kennelijk niet veel uit, al dient men wel te bedenken dat de herinnering aan een folder doorgaans veel geringer is dan aan een gesprek met vrienden en kennissen of een verslag in de massamedia.

6.2.10 *Cultureel gedrag en bekendheid*

Evenals in de bezoekers-enquête is in de telefonische enquête in Osdorp gevraagd naar het aantal malen dat men per jaar een museum of tentoonstelling voor beeldende kunst bezoekt. Dit blijkt bij onze telefonische enquête in Osdorp hoger te liggen dan Welters rapporteerde over heel Nederland.

Tabel 33 Bezoekfrequentie aan museum en/of tentoonstelling voor beeldende kunst

bezoekfrequentie	landelijk ¹⁾	Osdorpse bevolking	Osdorpse artotheek-bezoekers ²⁾
zelden of nooit	73%	51%	21%
1 x per jaar	10%	15%	8%
2 - 3 x per jaar	9%	17%	29%
4 - 5 x per jaar	4%	5%	19%
6 - 11 x per jaar	2%	6%	10%
12 x per jaar of meer	2%	6%	12%
	100%	100%	100%

1) "Huren van kunst"

2) uit bezoekersenquête

In Osdorp komen de artotheekbezoekers ook minder uit de culturele 'elite' (frequente museumbezoekers) dan de artotheekbezoekers uit andere delen van de stad, zoals wij zagen in hoofdstuk 4.

De bekendheid met de artotheek correleert overigens weer vrij sterk met de frequentie van het museumbezoek, hetgeen ook weer duidt op de invloed van interesse.

Tabel 34 Bekendheid met artotheek naar frequentie museum- en tentoonstellingsbezoek

	spontane bekendheid	kent vestigings-plaats	op bezoek geweest
zelden of nooit (100%)	59%	42%	9%
1 x per jaar (100%)	80%	60%	33%
2 - 3 x per jaar (100%)	65%	65%	47%
4 x per jaar of vaker (100%)	80%	92%	55%

Globaal kan men stellen dat de Osdorpse 'cultuur-fan' ¹⁾ de artotheek kent en er in de helft van de gevallen ook is geweest.

1) 4 x per jaar of vaker naar museum

Gemeente Amsterdam

Stadhuis, O.Z. Voorburgwal

Telefoon 552 2027 ~~XXXXXX~~

Aan de heer drs. F. van Puffelen,
stafmedewerker van de Stichting voor
Economisch Onderzoek der Universiteit
van Amsterdam,

Jodenbreestraat 23,

Amsterdam - Centrum.

Men wordt verzocht bij het antwoord nauwkeurig de datum,
het nummer en de afdeling van deze brief te vermelden en
slechts één onderwerp per brief te behandelen.

Afd. K¹71 No. 1000/30Bijlagen

Uw brief

Datum

augustus 1978

Onderwerp

Geachte heer Van Puffelen,

In aansluiting aan onze bespreking van 10 dezer verleen ik u hierbij opdracht tot het instellen van een onderzoek zoals aangekondigd in de op 21 juni jl. door de Gemeenteraad vastgestelde nota over uitlening aan particulieren van via de BKR verworven gemeentelijk kunstbezit, resulterend in de vestiging van een proefartotheek voor de duur van twee jaar in gebouw De Meervaart in Amsterdam-Osdorp. Het onderzoek, dat zich zal moeten voltrekken in bovengenoemd tijdsbestek, dient te worden verricht op basis van de daarvoor door uw stichting op 3 februari jl. ingediende begroting, uitgaande van de tweeledige vraagstelling zoals deze in de desbetreffende raadsnota is geformuleerd. Voor de kosten van het onderzoek is in totaal f 50.000,- gereserveerd.

Het is de bedoeling dat de artotheek op 1 oktober a.s. wordt opengesteld. Aangezien het hier gaat om een experiment, zal in de proefperiode moeten worden onderzocht onder welke voorwaarden een artotheek zijn sociaal-culturele functies het best kan vervullen. In dit verband dienen o.m. de volgende vragen te worden beantwoord: welk soort publiek (bezoekers, leners, nieuw publiek) trekt de artotheek? op welk soort kunstaanbod reageert het publiek het sterkst? welke rol speelt de locatie van de artotheek in het cultureel centrum De Meervaart? op welke promotionele uitingen (publiciteit, persberichten, tentoonstellingen e.d.) reageert het publiek het sterkst? in hoeverre trekt de artotheek publiek van buiten de wijk? is er een indicatie hoeveel artotheekpunten nodig zijn? in hoeverre schaaft de artotheek de huur, koop dan wel de huurkoop van vrije kunstwerken of levert de artotheek juist een bijdrage hiertoe?

Antwoorden op bovenstaande vragen leveren niet alleen materiaal op grond waarvan kan worden beslist in hoeverre het experiment als geslaagd kan worden beschouwd, maar ook hoe een artotheek moet worden opgezet om optimaal aan de sociaal-culturele en educatieve doelstellingen te voldoen.

Om antwoord te kunnen geven op de genoemde beleidsvragen dient het onderzoek zo veel mogelijk kwantitatieve gegevens te verschaffen over:

1. Het profiel (in termen van socio-culturele en demografische kenmerken) van de volgende groepen: leners, bezoekers en niet-bezoekers van de artotheek. Van de eerste twee groepen moet tevens getracht worden de aantallen vast te stellen.

4 SEP. 1978

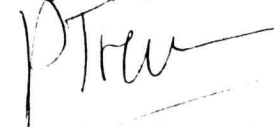
2. De appreciatie van de groep bezoekers/leners van de aangeboden collecties, zo mogelijk naar de verscheidenheid van de collectie (soort en stijl).
3. De bekendheid, beeldvorming en aantrekkelijkheid van de artotheek bij de Osdorpse bevolking op een tweetal tijdstippen, waarbij tevens de "bronnen" van de bekendheid kunnen worden nagegaan.
4. De functie van het cultureel centrum "De Meervaart" in het bezoek aan en lenen van de artotheek.
5. Het effect van de promotionele activiteiten op het bezoeken van en lenen bij de artotheek.
6. De betekenis van de leenvoorwaarden (prijs e.d.) op de bereidheid om lid te worden en als lener op te treden.
7. Het effect van het bestaan van de artotheek op verwant cultureel gedrag als bezoek aan musea, galeries en ateliers van kunstenaars.
8. Het effect van de bestaansduur van de artotheek op het aantal leners en bezoekers.
9. De bereidheid van leners tot continuering van hun lidmaatschap.
10. Het effect van openingstijden op bezoek en lenen.

De bedoeling is dat het onderzoek door middel van registratie door het artotheekpersoneel en enquêtes onder leners, bezoekers en niet-bezoekers door uw stichting wordt uitgevoerd.

Rapportage van het artotheek-personeel over eventuele bezoekers die (nog) geen daadwerkelijk gebruik van de uitleen maken, ware - indien u haar bruikbaar acht - eveneens bij het onderzoek te betrekken.

Voorts komt het mij gewenst voor dat u tijdens de duur van het onderzoek de voortgang daarvan maandelijks bespreekt met de heer Tjoa, hoofd van de afdeling B.K.B. van de Dienst der Gemeentemusea, dat met het beheer van de proefartotheek is belast, in aanwezigheid van mevrouw H. Michaelis van de afdeling Kunstzaken die met de ambtelijke voorbereiding en begeleiding van de uitvoering namens de wethouder voor de Kunstzaken is belast.

Hoogachtend,

(drs. Th.P. Treumann)
Wethouder voor de Kunstzaken

hm/eb

cc Directie Gemeentemusea

1-2
3-4
5-6
7
8
9
10
11

dagdeel:

maand :

jaar :

1. Bent u persoonlijk al eerder door mij of iemand anders van de Stichting voor Economisch Onderzoek geïnterviewd?

+ NEEN

+ JA - Bent u zelf thans (nog) ingeschreven als lid van deze artotheek?

+ JA

+ NEEN + Mag ik vragen waarom niet?

. woon niet in Amsterdam

. iemand anders in het gezin is al lid

. geen interesse

. anders, nl.

+ Bent u of één van uw gezinsleden of huisgenoten op dit moment ingeschreven als lid van de Stichting Beeldende Kunst? JA/NEEN

+ Heeft u sinds het vorige interview een origineel kunstwerk aangekocht? JA/NEEN

+ Hoeveel kunstwerken heeft u of hebben uw gezinsleden/huisgenoten sinds het vorige interview bij de artotheek geleend? stuks.

12

2. Heeft u vandaag iets in de artotheek geleend of laten reserveren? JA/NEEN

13-14

3. Bent u vandaag in de artotheek + voor het eerst

+ al eerder geweest

Zo ja, hoe vaak; keer

15

4. Bent u hier alleen, met één of meer gezinsleden/huisgenoten of in groepsverband?

+ alleen

+ meerdere

+ groepsverband

16

5. Bent u vandaag speciaal voor de artotheek gekomen of moest u voor andere zaken toch al in de Meervaart zijn?

+ speciaal gekomen - terugbrengen/afhalen

- tentoonstelling

+ moest er toch al zijn - bibliotheek

- anders, nl.

WANNEER WIJ U AL EERDER GEINTERVIEWD HEBBEN, DANKEN WIJ U
VOOR UW MEDEWERKING.

17-18

6. Hoe heeft u voor het eerst vernomen dat deze artotheek bestond?

(alleen het eerste contact aankruisen!)

19-20

En heeft u er ook nog op andere wijzen van gehoord?

(meerdere mogelijkheden mogen worden aangekruist).

- + + krantenartikelen, radio, televisie
- + + folder thuis in de bus
- + + via CISKA-Uitkrant
- + + foldertje in giro-envelop
- + + aankondiging in de openbare bibliotheek
- + + via familie, vrienden of kennissen
- + + toen ik voor iets anders in de Meervaart was
- + + via het wijkcentrum
- + + op een andere manier, nl.

21

7. Heeft u kennissen of vrienden die lid zijn van de artotheek?

JA/NEEN/WEET NIET

22

8. Kwam u voordat de artotheek bestond al in de Meervaart?

- + vaak
- + vrij regelmatig
- + soms
- + zelden
- + nooit

23

9. Bent u of één van uw gezinsleden/huisgenoten hier ingeschreven als lid van de artotheek? JA/NEEN

- + ZO JA, welke van de hier volgende situaties is op u van toepassing:
 - + zelf als enige ingeschreven
 - + zelf ingeschreven en ook één of meer huisgenoten
 - + niet zelf, maar wel één of meer huisgenoten

24

+ Hoeveel lidmaatschappen heeft uw gezin/huishouden? stuks

25

+ Sinds wanneer loopt het eerste lidmaatschap?

- + van vóór 15 november 1978
- + van 15 november 1978 tot eind 1978
- + 1e, 2e, 3e, 4e kwartaal 1979
- + 1e, 2e, 3e, 4e kwartaal 1980

26

10. Heeft uzelf of hebben uw gezinsleden/huisgenoten al eens kunstwerken uit de artotheek geleend? Welke situatie is op u van toepassing?

- + zelf al eens geleend
- + gezinsleden/huisgenoten hebben ook al eens geleend
- + niemand heeft iets geleend. (door met vraag 12).

27

Indien door u of uw gezin/huishouden al eens is geleend, hoeveel kunstwerken zijn tot nog toe in totaal geleend? stuks

vervolg vraag 10 op volgende pagina

28-29
vervolg vraag 10

Onder welke categorieën of categorie viel of vielen dit/deze kunstwerk(en)?

- + keramiek
- + etsen
- + litho's of lino's
- + zeefdrukken
- + anders, nl.
- + gouaches, aquarellen of tekeningen
- + schilderijen
- + textiele werken
- + (klein)plastiek

30
11. INDIEN AL EENS GELEEND

Als de mogelijkheid tot aankoop van een kunstwerk uit de artotheek mogelijk zou zijn geweest, zou u dat m.b.t. de eerder geleende werken hebben overwogen? JA/NEEN/NOOIT OVER GEDACHT

31
12. Bent u lid van de Openbare Bibliotheek? JA/NEEN

32
13. Doet u zelf iets op het gebied van beeldende kunst? (schilderen, tekenen, graveren, etsen, beeldhouwen, boetseren, houtsnijden, smeden, emailleren, wandkleden maken e.d.).

- + NEEN
- + doet uw partner/echtgeno(o)t(e) iets aan beeldende kunst?
- + NEEN
- + JA, beroepsmatig
- + JA, niet beroepsmatig
- + JA, beroepsmatig
- + JA, niet beroepsmatig

33

14. Hoe vaak gaat u gemiddeld per jaar naar een museum of tentoonstelling van beeldende kunst?

- + één keer per maand of vaker (12x per jaar of vaker)
- + één keer per twee maanden (6-11x per jaar)
- + vier tot vijf keer per jaar
- + twee tot drie keer per jaar
- + één keer per jaar
- + zelden of nooit

34

15. Hoe vaak gaat u gemiddeld per jaar naar toneel, ballet- en concertuitvoeringen?

- + één keer per maand of vaker (12x per jaar of vaker)
- + één keer per twee maanden (6 tot 11x per jaar)
- + vier tot vijf keer per jaar
- + twee tot drie keer per jaar
- + één keer per jaar
- + zelden of nooit

35

16. Heeft u ooit wel eens een origineel kunstwerk gekocht?

+ NEEN

+ JA, ZO JA: + hoeveel stuks

+ in welk jaar voor het eerst?

+ waar voor het eerst?

+ wat voor soort(en) kunstwerk(en) was(waren) dit?

- keramiek - gouaches, aquarellen of tekeningen

- ets - schilderijen

- litho's of lino's - textiele werken

- zeefdrukk - beeldhouwwerken

- anders, nl.

36-37

38-39

40

41-42

43

44-45

17. Heeft u elders wel eens een origineel kunstwerk geleend?

+ NEEN

46

+ JA, ZO JA: + in welk jaar (het eerst)

+ waar (het eerst)

47-48

18. Bent u of één van uw gezinsleden/huisgenoten op dit moment lid van de Stichting Beeldende Kunst?

+ NEEN, ZO NEEN: + was u of één van uw gezinsleden/huisgenoten vóór 1979 wel lid van de SBK?

+ NEEN

+ JA, - Kunt u aangeven om welke redenen u daar geen lid meer bent?

+ had geen behoefte aan huurkoop

+ te klein aanbod

+ te duur

+ te ver weg

+ anders, nl.

49-50

+ JA, ZO JA : + sinds wanneer?

51

+ bent u van plan lid te blijven?

+ JA

+ NEEN - waarom niet?

52-53

19. Naar welke soorten beeldende kunst gaat uw voorkeur uit?

(meerdere aankruisingen zijn mogelijk)

+ keramiek + gouaches, aquarellen of tekeningen

+ etsen + schilderijen

+ litho's en lino's + textiele werken

+ zeefdrukken + beeldhouwwerken

+ anders, nl.

Hieronder treft u een aantal uitspraken aan, alsmede één open vraag, over deze arthotheek. Met de uitspraken kunt u het eens of oneens zijn. Wilt u wanneer u het met een van onderstaande uitspraken eens bent dit d.m.v een kruisje aangeven.

54 20. het aantal kunstwerken, waaruit je kan kiezen

55 kiezen, is voldoende

+ de verschillende soorten beeldende kunst

56-57 zijn in voldoende mate aanwezig ZO NEEN: welke onvoldoende

58 + het gebodene voldoet aan de door mij zelf vastgestelde kwaliteitsnormen

59 + de arthotheek is op de juiste tijdstippen open

60 + ik ben tevreden over de periode, waarover je een kunstwerk mag lenen

61 + ik ben tevreden over het aantal kunstwerken dat je per keer kan lenen

62 + via de arthotheek ben ik voor het eerst in aarraking gekomen met de beeldende kunst

63 21. Indien uzelf lid bent, denkt u dan dat u het lidmaatschap na afloop van het huidige zult verlengen?

+ JA

+ NEEN - waarom niet?

64 22. INDIEN ZELF GEEN LID.

Zoals u (misschien) weet kost het lidmaatschap f 15,-- per jaar, waarvoor u twee kunstwerken mag lenen. Denkt u zichzelf in de nabije toekomst te zullen opgeven als lid van de arthotheek?

+ NEEN - waarom niet?

+ iemand anders is al lid

+ geen interesse

+ te weinig keus

+ anders, nl.

vervolg vraag 22

- + JA
- + WEET NOG NIET

65

MOGEN WIJ VOOR ONZE ARTOTHEEKSTATISTIEK TENSLOTTE NOG EEN PAAR PERSOONLIJKE GEGEVENS VAN U WETEN?

66-67

23. Woont u in Amsterdam? JA, in welke wijk?
NEEN, in welke plaats?

68

69-74

24. wat is uw geboortedatum?:

75

25. Wat is uw burgerlijke staat?

- + ongehuwd-alleenwonend
- samenwonend
- + gehuwd(geweest) zonder kinderen
- + gehuwd(geweest) met kinderen

76

26. Oefent u momenteel een beroep uit?

- + JA, ik oefen momenteel een beroep uit
- + NEEN, ik ben werkloos (door met 27)
- + NEEN, ik ben gepensioneerd (door met 27)
- + NEEN, ik ben voor eerste oefening in militaire dienst
- + NEEN, ik zoek voor het eerst werk
- + NEEN, ik ben huisvrouw (door met 27)
- + NEEN, ik ben scholier of student

(Indien werkloos of gepensioneerd: situatie laatste broep;
indien huisvrouw: situatie bij man/partner)

77-78

27. Wat is (was) uw beroep (was/is beroep van uw man, partner)

79

28. Oefent u dit beroep hoofdzakelijk zelfstandig uit of in loondienst?
ZELFSTANDIG | LOONDIENST

80

29. Wat is de aard van het bedrijf waar u werkt?

- + overheid (inclusief semi-overheid zoals PTT en NS)
- + klein bedrijf (9 of minder werknemers)
- + groot of middelgroot bedrijf (10 of meer werknemers)

1-2

30. Wat is uw laatste opleiding geweest? Of als u nog op een dag- of avondschool zit, welke opleiding volgt u nu?

- + lagere school
- + lager beroepsonderwijs, middelbaar beroepsonderwijs, LTS, ambachtschool, LEAO, huishoudschool
- + ULO, MULO, MAVO, Handelsavondschoon, VGLO
- + HAVO, HBS, Gymnasium, Atheneum, Lyceum
- + Hoger beroepsonderwijs, HTS, Sociale Academie, Pedagogische Academie, NIVRA, Kunstvak onderwijs, Hogere Landbouwschool, Kweekschool
- + Universiteit, Hogeschool

3

31. Bent u lid van de BBK of BBK'69? NEEN/BBK/BBK'69

4

32. Zit u verplicht in het ziekenfonds? NEEN/JA

5

33. Zit uw partner/echtgeno(o)t(e) verplicht in het ziekenfonds? NEEN/JA

MAG IK TENSLOTTE VOOR EEN EVENTUELE NADERE SCHRIFTELIJKE OF TELEFONISCHE ENQUETERING UW NAAM EN TELEFOONNUMMER WETEN?.

6-10

NAAM :

TELEFOONNUMMER :

11-16

17-10

Vragenlijst telefonische enquête onder Osdorpenaren

- 1 Goedenavond, u spreekt met, student(e) aan de Amsterdamse Universiteit. Wij doen een onderzoekje naar de culturele mogelijkheden in Osdorp. Mag ik daarover aan u een paar vragen stellen?
- 2 Bent u 16 jaar of ouder? (indien neen: een ouder iemand vragen; indien niet aanwezig afbreken).
- 3 Mag ik u allereerst vragen hoe lang u al in Osdorp woont?
.... jaar
- 4 Heeft u wel eens van het Cultureel Centrum 'De Meervaart' gehoord?
 ja
 neen
 weet niet
- 5 Bent u daar zelf de afgelopen 2 jaar wel eens *binnen* geweest?
 ja
 neen
- 6 Indien JA: hoe vaak bent u daar het afgelopen jaar binnen geweest? Ook al was het maar eventjes?
Geeft u maar een schatting:
 0x
 1x
 2-4x
 4-6x
 6-12x
 vaker
- 7 Bent u zelf lid van de Openbare Bibliotheek?
 ja
 neen

- 8 Heeft u wel eens gehoord van een artotheek?
- ja (doorgaan met 9)
 - neen (doorgaan met 10)
- 9 Indien JA: weet u toevallig wat je bij een artotheek kan doen?
- fout antwoord
 - goed antwoord
- 10 Indien FOUT: bij een artotheek kun je echte schilderijen voor een klein bedrag per jaar huren en mee naar huis nemen. Wist u dat dat bestond?
- ja (door met vraag 11)
 - neen (door met vraag 17)
- 11 Indien GOED: weet u misschien nog hoe u over de artotheek hebt gehoord?
- krant, radio, TV
 - folder thuis
 - cisca-uitkrant
 - aankondiging in openbare bibliotheek
 - van familie, vrienden, kennissen
 - toen ik in 'De Meervaart' was
 - via wijkcentrum
 - omdat iemand in gezin lid is
 - anders
- 12 Vindt u het kunnen lenen van schilderijen voor u aantrekkelijk?
- ja
 - neen
- 13 Indien NEEN: waarom niet?.....

19 Ten slotte een paar vragen voor de statistiek:

- wat is uw laatste opleiding geweest (of nu nog mee bezig)?

- wat is uw leeftijd?

Dat was het. Hartelijk dank voor uw medewerking en geduld.

datum.....